Նօ՝ 4634 — 1881 ՄԱՅԻՍ 4 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ   22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ   ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՅԻՍ 16 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — Նօ՝ 4634

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Իւչ " " 2½
Պիր նիւսխէ 40 փարա։
Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ " 6
Բօսթա խարճըթի պիզէ այիտ տիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.
Իլան սըրասընա գօնուլմաճան խըլա- նաթ ու իւթիզարաթըն սաթըրը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Ե. Փանոսեան խա- մինէ կազըլըր
Իսթանպօլտա, Ղալաթաա Պէնչ- չէնպիհ-պազարընտա Իպոյի խա- նընտա Ն. 41։

40 ՓԱՐԱ.   ١٢٩٧ ՄԱՅԻՍ ٤   ١٢٩٨ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ ١٧   40 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Սօֆիա, 14 մայիս

Պուլկարիսթան բրէնսի, պէեան- նամէսինի նէշր իտէլի հէր կիւն կազալարտան թէշէքքիւրնամէլէր իլէ հէյէթլէր մէպուսէլէր գապուլ իթմէքտէ տիր։

Պանգալըն ճիւմլէսի, միւշարի- լէյհին հարէքէթինի թահսին իլէ, բրէնսէ թէվէճճիւհ, վէ միւշարի- լէյհին ղաթընա պէեանը էմնիյէթ խուեօրլար։

Բէօյլէճէնտիրլէ Միւսլիման էմլա- քընըն թէսլիմէսինէ մէմուր օլան գօմիսիօն աչըլմըշ, ալէկզա- սարլար թարաֆընտան բէք չօք շիքեառէթլէր վէ տավալար ղու- հայր իթտիլինտէն, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի մէզքիւր գօմիսիօնու լաղվ իթմիշ տիր։

Վիէննա ղազէթալարը, աթի իւզ զիքր թահրիրաթը թէլէկրաֆիէ յի նէշր իթմիշլէր տիր։

Տէրսաատէթ, 12 մայիս

Պուլկարիսթան նիզամնամէսինտէ աթի իւզ զիքր թաալիմաթըն, բրէնս թարաֆընտան թասդիգ օլունմասը մունթազար տըր։

Էվվէլա, մէճլիսի մէպուսանըն ինթիխաբ իլէ թայինի օլունան ազալարըն ագալիյէթը.

Սանիյէն, մէճլիսի հիւքիւմէթին, միլլէթ մէճլիսինտէ ազա օլ- մալարընըն մէնի.

Սալիսէն, թօղրուտան թօղրուտա բրէնս թարաֆընտան թայինի օլու- նան ազալարըն արթմասը։

Մուխիմմէ մէզքիւր մուվաֆը- գըն սըհհէթ թէյիտ տիր։

Բարիս, 14 մայիս

Բէյլիքի ճիւմհուրան պիր գա- րարնամէսիյլէ, Թունուսուն Ֆրանսա գօնսօլոսու Մ. Րուսթան, պիրինճի րընք սէֆիր ինիվանը ալթընտա, Թունուս սէֆարէթի թէվճիհ օլուն- մուշ տուր։

Պէթրէպուրկ, 13 մայիս

Ռուսիա Չարը, հէյէթի վիւքէ- լանըն իսթիֆասընը գապուլ իլէ, ժէնէրալ Իկնաթիէֆի հէնի պիր գապինէթօ թէշքիլինէ մէմուր էյլէ- միշ տիր։

Բարիս, 13 մայիս

Աեան մէճլիսինտէ, բէյլիքի վիւ- քէլա Մ. Ժիւլ Ֆէրրի, Թունուս պէ- յինին սուլհ վէ թէէմինաթ մուա- հէտէսինի իմզալամըշ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

Իշպու մուահէտէ մուճիպինճէ, աէմիշ տիր բէյլիքի միւշարիլէյհ, Ֆրանսա ասքերի հալէ, ասայիշ ու ինթիզամըն մուհաֆազասը, վէ հուտուտ վէ սէվահիլին էմնիյէթի իչին, Թունուստա մունասիպ կէօրէճէկի նօգթալարտա ասքեր իգա- մէ իթտիրէճէք տիր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Թունուս պէյինին թախթընը, խանէտանընը վէ հիւքիւմէթինի թէէմին գըլմաղ- տա տըր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի, պէյ իլէ սայիր տէվլէթլէր միեանընտա էլ- եէվմ մէվճուտ մուահէտէլէր մուճիպինճէ, էճանիպլէրին իհրազընա քէֆա- լէթ իթմիշ տիր։

Թունուսուն պօրճլէ Թունուս պէյի, էվվէլճէ Ֆրանսա իլէ ուղլաշմա- տըգճա, հիչ պիր հիւքիւմէթլէ մուահէտէ աքտ իտէմէյէճէք տիր։

Ֆրանսա, Թունուսուն սայիր հիւ- քիւմէթլէր նէզտինտէ մէնաֆիլի- նի հիմայէ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա, պէյ իլէ պիր իթթի- ֆաք, քեաֆֆէյի տէվայիրի հիւ- քիւմէթի իւզէ իտէճէք իսէ, Թու- նուսուն ումումը մալիյէսինի թան- զիմ իտէճէք տիր։

Ֆրանսա պէյինէ գրեամ իթ- միշ օլան ալթըրեմիլէրին թէէտիյէ իտէճէք օլտուղը թարզը թէյին իթ- մէք իւզրէ, սախըրէն պիր մուզա- վէլէնամէ աքտ օլունաճագ տըր։ Վէյ- հասըլ Թունուսուն ճիհէթի ճէնու- պիյէսի սէվահիլինտէն էսլիհա վէ մուհիմմաթը հարպիյէ կիրմէսի, Ճէզայիր իչին տայիմի պիր մուխա- թարա սէպէպ օլտուղունտան, պու խուսուս Թունուս պէյի թարաֆըն- տան մէն օլունաճագ տըր։

Լօնտրա, 14 մայիս

Ռօմատան Թայմս ղազէթասընա աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Իթալիա հիւքիւմէթի, Ֆրան- սա իլէ Թունուս միեանընտա աք- տը մուահէտէ օլունտուղունտան խա- պէրի պիր ալմաղ, տէվլէթլէր թարաֆընտան, Թունուսուն էճզայի միւլքիէսի յի տէվլէթի Ալիէէտէն օլտուղու էսասը իւզէրինէ խիթ- նամ խուլէբէ, Ֆրանսանըն, Ա- լմանեա ... մուահէտէսի թէտգիգ իչին Պէռլին գօնկրէսի հուզուրունա կէթիրիլէճէկի կիպի, Ֆրանսըզ ժէ- նէրալըն Թունուս պէյինէ իմզա- լաթտըրտըղը ահտնամէնին տախի պիր հէյէթէ ավտէթինէ ճանիպին- տէն թէտգիգ խուսուսունու թէքլիֆ իթմէք իւզրէ, տէվլէթլէրի թէտգի- գիյ իթմէլէրի խուսուսընտա, տիւէյլի էճնէպիյէ նէզտինտէ մու- գիմ սէֆիրլէրինէ մէմուր իթմիշ տիր։

«Բրէնս Պիզմարք, տէրհալ, Ռօ- մատա մուգիմ Ալմանիա սէֆիրինի, վակը օլան պու թէքլիֆին ասլա թէտգիգ վէ թէէքքիւրինէ կիրիշ- մէյէճէքի, Թունուս մէսէլէսի հագ- գընտա հէր կիւնա գօնֆէրանս ճա- սավուրլուղու րետտ իտէճէկինի Ի- թալիա հէյէթի վիւքէլասը րէիսի Մ. Գայրօլիյէ րէսմէն պէեան իթ- մէքլիկէ մէմուր գըլմըշ տըր։»

Ռօմա, 14 մայիս

Րիվաեէթէ կէօրէ, Մ. Գայրօլի խաթիրճասընը վիրմիշ տիր։ Քեաֆ- ֆէյի ղազէթալար, Ֆրանսա իլէ Թունուս պէյինինտէ տէպրըլան մուա- հէտէյի թահսին իթմէքտէ տիրլէր։

Ռօմա, 14 մայիս

Մէճլիսի մէպուսանտա, Մ. Գայ- րօլի տէմիշ տիր քի, Թունուս մէս- էլէսինտէ միւտախէլէյէ, հէյ- էթի վիւքէլա էօյլէ իֆատէյէ պուլունմամըշ տըր քի, պու կիւնքի կիւնտէ հէյէթի մէզքիւրէ պու իֆատէյէ թէշէքքիւր իյլէմէքտէ տըր։ Պինաէնալէյհ հէյէթի վիւքէ- լա, խալգ խուլէն սիւքիւնէթ հիչ պիր իթիլաֆ գապուլ իտէմէզ։ Պուն- տան պաշգա մէզքիւր սիւալլէր, մէճլիսի մէպուսանըն վազիյէթին- տէն մէյտանա օլմալը, վիւքէլա, ասըլ 30տա թէշքիլ օլունան էք- սէրիյէթի, հէյէթի ալիյէյի մուհաֆազա իթմէք իւզրէ, մէզ- քիւր վազիֆէյի նազարը իթթի- խա ալմասը լազըմ տըր։ Իշթէ պու աքիլլը փիքիրլէրինի, հէյէ- թի վիւքէլա, պէքեար հէյէթէն խաթիրճասընը ղըրալ հազրէթլէրի- նէ վէրմէքլիկի գարարլաշտըրմըշ տըր։ Իստիֆա խապէրի քի, տէմիշ տիր Մ. Գայրօլի, խաթիրճա նուխէ- գանիսը, թէլէֆրաֆէ, պաշլանմըշ օլան խուսուսընտա տէվամ իթ- մէքլիկ տիր։

Քրալ, հէնի հէյէթի վիւքէլայը թէշքիլէ Մ. Սէլլաեը մէմուր իթ- միշ տիր։

Ռօմա, 15 մայիս

Մ. Սէլլա, թէշքիլի վիւքէլա մէ- մուրիյէթինի գապուլ էյլէմիշ տիր։

Բարիս, 15 մայիս

Ամիրալ տէ Ռօնսիէր-լը-Նուրի վէ- ֆաթ իթմի։

Միլան, 15 մայիս

Թէճմին խուլուֆինէ կէօրէ, գըրալ մէճլիսի մէպուսանըն թաղլիէթինէ մուվաֆագաթ իթմէմէքտէ իմիշ։ Մ. Սէլլաեըն թաշքիլ րիեասէթինէ օլարագ թէշքիլ օլունաճագ գա- պինէթօնուն բէք աղ վագթ իմ- թիտատ իտէճէկի զանն օլունուեօր։

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕԹԷՐ

Լօնտրա, 16 մայիս

Պու սապահքի Թայմըն Գալկիւ- թատան ալտըղը նէշր էթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Հէրաթ պէյ- հիմէ էմիր թարաֆընտան իտիլէն թէզայիւրեաթ չիմտի իւմիմ խոյ- միշ օլուպ, աշիր փագրթաա չէհրի մէզքիւր իւզէրինէ իւյի թարաֆ- տան հիւճում վուգու պուլաճագ տըր։ Պու հիւճում նաղըրնաս իճ- րա իտիլէճէք տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

Պու կիւնքի Ֆար սիւ Պօսֆօր ղա- զէթասընտա օգունտուղունա կէօ- րէ, Եունան մէճլիսի հազըրլա- հէնի պիր լայիհէ օլմաքըզ, սօ- ճագ Օսմանլը մուրախխասլարը նա- գընտա, ադարամ վէ չիֆթլիքլարի հազըրլաա սիւփէլըս պազը հէնի թէքլիֆլէր ալը իտէճէքլէր իմիշ։ Ճէրալըխթի մէզքիւրէտէն միւզաքէ- րէսինտէն սօնրա, մուրախխասլար տէվլէթի Ալիէ իլէ Եունանիսթան արասընտա կէօրէպէճաղ մուգավէ- լէ միւսվէտտէսինէ խաթամ վիրէ- ճէքլէր տիր։

—Թունուս պէյի թարաֆընտան Պապը Ալիէ վիրիլէն խապէն պիր թէ- լէկրաֆըն թէրճէմէսի սուրէթիտիր.

Ճանիպը Պապը Ալիէ 14 մայիս 1881.

Ճէսարէթէ վիրիլէն խիթապ սալ ու իշար Ֆրանսա ֆըրղա- յի ասքերիէսի գօմանտանը բէնչ- չէնպիհ աղշամ մէրքէզի հիւ- քիւմէթէ եագլաշմըշ, վէ պառաէ- հու պիր պէօլիւք սիփարի իլէ սէ- րայիմա կէլէրէք, Ֆրանսա հի- մայէսինի ... մուահէտէնին ... նամէ յի իմզա էյլէմէքլիկիմ պէյ- լիֆ իլէ, ճէվապըմը ալմասըլտը սէրայտան չըգմայաճաղըմը պէ- եան, վէ պու պապտա հիչ պիր վազի- ... մէյտանա կէլմէյէճէկին- տէն, ասքերին պիր գըսմը ... իլէ ... թաղըլըպ ... վէ ... լարտան ... հէյէթի ... գունտէ մէճպուր ... լէրինի ... վուրուտ ... լէլէթի ... պէ- լէթի ...

— Տիւնքի կիւն Պապը Ալիտէ, մէճլիսի մախսուս վիւքէլա ագտ օլունմուշ, ղալիպա մէճլիսի մէզքիւր- տէ վէրիլէն գարար իւզէրինէ, Ֆը- րանսըզ ժէնէրալըն Թունուս պա- լիսինէ ճէպրէն իմզալաթմըշ ագտ- նամէ ալէյհինտէ, Պապը Ալի, լագըմ կէլէն բրօթէսթօնամէսինի պու ագշամ աէվլէթլէրէ իպլաղ իթմէք իւզրէ իտի։ Էճէր տուն աէ- չամ էհէմմիէթ օլա, պու սապահ կէօնտէրիլմիշ օլմասը աէր- տըր։

—Իսթանպօլ ղազէթասընըն ճիւ- մահ իրթէսի կիւնքի իտմալընտա օ- գունտուղունա կէօրէ, մուախխա- րէն Տէրիասատէթտէն կէօնտէրիլ- միշ օլան սէֆայինի հարպիէտէն հէր նէ գատար Թունուս կէօ- նտէրիլմիշ իսէ տէ չիքարըլմայաճագ, վէ պու սէֆայինի միւթէվէլլի- տէ, պու չայեանըն ալէ օլմաղ,

սէֆայինի մէզքիւրէ Թարապլուսա կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Պունտան աղտէմ իզհար իֆ- լաս իթմիշ օլան Մ. Հանսօն պան- գասը, պու կիւնլէրտէ սայինիէրի- նէ, պիրինճի թագսիթ օլմաղ իւզ- րէ, 100 տէ 20 թէվզի իյլէնէճէք տիր։

—Տօգատ ճէթ սէնէսի աղնամ րէսմի մինէ թահսիլ վէ իտթի- ֆաքը զըմմընտա, Աթանա միլլէթէ- թինճէ խալէն իգտամ իւզէրինէ, չիմտիյէ գատար Թօքատճէյի ամի- րէնէ վուգու պուլան իրատըթ, իւչ պուչուգ միլեօն ղուրուշու թէճա- վուզ իթմիշ տիր։

—Տիւեաքը Օսմանիէ մէճլէսի հագգընտա, սալթանաթը Սէնիյ- յէնին Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս բաշա հազրէթլէրինին թէրթիպ էյ- լէտիկի լայիհա, մալիէ նէզարէ- թինտէ պուլունան խուսուսի գօմի- սիօնու թարաֆընտան թէտգիգ ի- տիլմէք իւզրէ, օրատա կէօնտէրի- լէճէկի խապէր ալընմըշ տըր։

—Պօղազառտան կէլէն խապէրլէ- րէ կէօրէ, Հօմիւնա թալիֆէսի Իրանիէտէ քեայլին Րի- ժավ վէ Զէհավ թարաֆլարընտա ֆի- րար իւլէմիշլէր, վէ պոգըլարը սա- խի Մէրվան սէմթինէ կիթմիշլէր տիր։

—Էվգաֆը հիւմայուն նէզարէ- թինտէ պու քէրրէ թէշքիլ օլունան խառէ մէճլիսի րիեասէթի, միւլղա պիրինճի սայիրէ յի մալիէ միւֆէթ- թիշի սապըգ Թահիր էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

—Մէտինէ վէ Նայիլէ սուլթան- լար հազրէթլէրինին սաթը իյլա- վաճլարը իշպու բէնչշէնպիհ կիւնիւ իճրա օլունաճաղը էագըլըր իմիշ։

Ալընան մալումաթա կէօրէ, Թախ- սին պաշալըղըն Պէշիքթաշտա Թօբ- լա պաշը վէ Գագաթաշ սայիրէլէ- րինին մէֆրուշաթը, վէ սիւնիւ- նիւն էսպաբը միւքէմմէլէսի խի- թամ պուլմուշ տուր։

Մէմալիքի Բէքտէնի, չարշէն- բէնպին կիւնիւ պազը մի քէյֆի փի- խամ, մասէնէ սավէթլի պուլուն- տուղլարը կիպի, սայիր սուլթան- լար վէ պազը վիւքէլա ֆամիլեա- լարը տախի, բէնշշէնպին կիւնիւ Պէշիքթաշ սէրայընա սավէթ օ- լունաճագլար տըր։

—Ֆրանսըզճա ղազէթալարըն վիրտիքլէրի մալումաթա նէզարէն, Պապը Ալիինին Եունանիսթանա վիր- մէքլիկէ բազը օլմուշ օլտուղու ա- րազի, Ֆրանսանըն իքի պուչուգ է- հալիթինտէն պիր աղ զիյատէ, խուսուս 1870 մուհարէպէսինտէ Ֆր- անսատան Ալմանիաեա վէրիլմիշ օ- լան արազի տէրէճէսինտէ իմիշ։

—Հարպիէ նէզարէթի ագլամը քէթէպէսիյլէ, ումումէն աաաքիրի Շահանէնին ապրիլ մաաշլարընը չու պիր իքի կիւն զարֆընտա վէ- րիլէճէկի խապէր ալընմըշ տըր։

—Ճիհաթ կիւնիւ Պէյօղլունտա թօպրու եօլուա Ազարեան էֆէնտի- նին պինասընտա չըրըշմագտա օլան ամէլէտէն իքի նէֆէր Մուշլու Հայ, պիր պալըղըլըլը գավկա խաէրէք, պիրի տիքէրինէ պիչագ պիր մանէ- վէլա իլէ վուրուպ, եէրէ սէրմիշ, վէ պինցարէ միւթէճասիրէն վէֆաթ խալիյ, գաթիլ իսէ Թօգատէ գա- տար ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, օրա- տա սաաքիրի զապթիէ թարա- ֆընտան ալուզ ու կիրիֆթ օլունուպ, Պէյօղլու պօլիս միւտիրիյէթինէ թէս- լիմ օլունմուշ տուր։

ՄԱԼԻԷԷ

Մէճլէնճըր ղազէթասընտա մալի- էէ սէրլէվհասը յլա աթիտէքի ֆըգ- րալը մունտէրիճ կէօրիւլմիւշ տիր.

Թահվիլաթը Օսմանիէնին, աե- վալը հազըրէէ նիսպէթլէ, թախ- մինին խարիճինտէ օլարագ եիւք- սէլմէսինէ նէզարէն, Եվրօբա մուա- մէլաթը սարրաֆիէսինին, թահվի- լաթը մէզպուրէնին թէնէզզիւլիւ ճի- հէթինէ մէյլ իտէճէկինի իհթի- մալ էտէն պայիս տէյիլ տիր։ Թահ- վիլաթը Օսմանիէնին մուախխարէն քեսպը իթիպար իթմէսինէ սէպէպ, սալթանաթը Սէնիյյէնին Բարիզ սէֆարէթի թարաֆընտան օլունան պագը իգտամաթ, թիւթիւն ինհիսարը մասաէլէսինին, Պապը Ա- լի թարաֆընտան թասդիգ օլուն- մագ իւզրէ պուլունտուղու նէթի- ճէսինի, վագթընտան էվվէլ քէշֆ իթմէքտէն միւնպէթիս օլմուշ տուր։

Շիմտի անլաշըլըեօր քի իշպու նէ- թիճէ վուգուաթլարտան էվվէլ մէյ- տանա չըգմըշ տըր։ Ճինքի տու- խան ինհիսարը մէսէլէսի, էլան մա- լիէ գօմիսիօնունուն թահթը թէ- տգիգինտէ օլուպ, գօմիսիօնը մէզքիւր թարաֆընտան պու պապ- տէ հիչ պիր լայիհա թագտիմ իտիլմէմիշ տըր։

Պունունլա պէրապէր թահվիլ օ- լունաճագ պու րուզօրթըն միւսա- յիտ օլաճաղընը զանն վէ թախմին իթտիրէճէք պազը սէպէպլէր տէ վար տըր։

Մ. Կուէշալլա, Լօնտրա սէֆիրի Միւսիւրիւս պաշա իլէ իթթիֆաք մու- լագաթտա, էվվէլճէ պանգը Օսմա- նիէնէ պիլտիրմիշ օլտուղու իւզրէ, քէնտիսինին պազը չէրայիթ տախի- լինտէ օլարագ, ինհիսար մասաէ- լէսինէ միւշարէքէթ արզուսունու, վէ պանգայա իլէ ուեուշմագ վէ միւզա- քէրատա կիրիշմէք իւզրէ Բարիզէ կէլէճէկինի, պաշյի միւշարիլէյ- հէ պէեան էյլէմիշ տիր։

Թուզ վէ թիւթիւն րիւսումա- նու, Թահվիլաթը Օսմանիէ համի- լէրինէ թէրք իտէրէք, պունլարըն քէնտի մէնաֆիլէրինէ զըրազ, րիւ- սումը մէզպուրէ յի խարէ իթմէ- լէրի էսասը իւզէրինէ միւզաքէրէ պիր թէքլիֆի հավի Միւսիւրիւս պաշա թարաֆընտան տիւէյլի պիր սուրէթի թէսլիմէ լայիհասը թագ- տիմ իթմիշ տիր։

Պու լայիհաեա խինաէն օլունապի- լէճէք պիրինճի իթիրազ, լայիհա- նըն ումումը մալիէ բլանընը թէշ- քիլ իտէճէկի, վէ օ հալտէ 3 Նօ- եմպեր թարիխլի Նօթանըն հիւ- քիւմլէրինի պրագաճաղը ճի- հէթլէ, տուխան ինհիսարը մաս- աէլէսինի, մէզքիւր Նօթաեա քի թա- սավվուրաթըն թէմվիլինէ սաա- մուվաֆըգ օլաճաղը տէրքեար տըր։ Ումումը մալիէ բօլիթիգասընը թէշքիլինէ մէյլ օլան մազարըֆ ...

—Զրգան ճիւմաա իրթեսի կիւնիւ, Իսթանպօլտա քեօբրիւ պաշընտա, պիր չօճուղուն էլինտէ պիր բաքէթ գալփ գայմէ պուլունտուղու հալտէ, եագանը էյէ վերիփ Պապը զապթիէեէ կէօնտէրիլմիշ, վէ խաթինթագ օլունտուգտա, մէզքիւր գայմէլէրի պօրսատա սաթմագ իւզրէ, պիր տաւա վէքիլինտէն ալմըշ օլտուղունու խապէր վիրմիշ տիր։

—Դուքէ տ'Օրլեան զադէթասը, Պէյօղլունուն մուգատտէմա պապը սօգագլարընտա սապահա եագըն պիր թագըմ ֆէնա ատէմլէր տօլաշըփ, էրքէնտէն իշինին պաշընա կիթմէք իւզրէ, էվինտէն չըգանլարը եագալաեարագ, օրթալըգըն թէնհալըղընտան իսթիֆատէ իլէ, պունլարը սօյմաեա ճիւրաթ էյլէմէքտէ օլտուգլարընտան պահըլա, հէր նէ գատար Պահրի բաշանըն հիւսնի թէտպիր վէ իգտամը սաեէսինտէ, պունլարըն միգտարը խայլիտէն խայլի ազալմըշ իսէ տէ, էլեէվմ պու ալչագ իշէ ճիւրաթ մագսէտինտէ պուլունանլար տախի, էրքէնտէն իշլէրինին պաշլարընա կիթմէեէ մէճպուր օլանլարը գօրգուտաճագ միգտարտա պուլունտուգլարընտան, պու մատտէ հագգընտա Պէօղլու բօլիս միւտիրիեէթինին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իտերօր։

—Արնաւուտ րուէյսասընտան օլուպ, Թիրանտա էյէ կէչիրիլէն մէշհուր Ապտուլ պէյին Մանասթըրա կէթիրիլիփ, օրատան տախի Տէրվիշ բաշանըն նէզտինէ կէօնտէրիլէճէկինի չէհրի մէզքիւրտէն իշար իտիեօրլար։

—Իսթանպօլ զադէթալընտա պէր վէճհի ատի օգունմըշ տուր.

Պու սօն կիւնլէրտէ Սէլանիքտէ, խըրսըզլար աւքէրինէտէն պիրինին թարտ ու իխրաճը վուգու պուլմուշ տուր. չէօյլէ քի, չէհրի մէզքիւրտէքի հապսխանէնին միւտիրի օլան պիր զապթիէ եիւզ պաշըյըն, ...սօրրա պաշընա 13 լիրա ալարագ, հապսխանէտէ մահպուս պուլունան միւճրիմլէրի պիրէր պիրէր սալը վիրմէքտէ օլտուղու, վէ շիմտիեէ գատար պէօյլէճէ 13 միւճրիմի սալը վիրտիկի, գօմանտան Սալիհ բաշաեա աքս իտէր իթմէզ, մէրգում եիւզ պաշը տէրհալ պինճիրէ վուրուլուպ, պիր աղ միւտտէթ մահքէմէտէն սօնրա, խըրսըզլար աւքէրինէտէն թարտ օլունմուշ տուր։

Պիր Հաւաս թէլէկրաֆը գավլինճէ, Պապը Ալինին Թունուս մէսէլէսինէ տայիր օլան թէշէպպիւսինէ հիչ պիր տէվլէթ ճէվապ վիրմէմիշ տիր, վէ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինէ կէլինճէ, Պապը Ալինին Թունուս իւզէրինտէքի հուգուգը հիւքմրանիսինի ալա գապուլ իթմէմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, պու պապտէ միւպահասաեա կիրիշմէեէճէկինի գաթիէն պէեան իթմիշ տիր։

—Դօրէսբօնտանս տը Բէսթ նամ զադէթանըն պէեանընա կէօրէ, Տէրիսաատէտ Ալմանիա վէ Ավսթրիա սէֆիրլէրի, Թունուս մէսէլէսինտէ հէր կիւնա թէվասսութ թէքլիֆինի րէտտ իթմէքլիկէ հիւքիւմէթլէրինին գարարը վիրմիշ օլտուգլարընը, խարիճիեէ նազըրը Ասըմ բաշա հազրէթլէրինէ սէօյլէմիշլէր տիր։

—Իթալիա՛տա էֆքեարը ումումիեէ, Իթալիանըն Թունուս գօնսօլօսու Մ. Մաչիօ ալէյհինտէ Ֆրանսըզ զադէթալարը թարաֆընտան իւլէն իթհամաթտան տօլայը զաեէլթէ միւթէէսսիր օլմուշ օլուպ, Թունուստա մուգիմ գօնսօլօսունա, էկէր իֆթիրա օլունուեօր իսէ, միւմահլէյհի միւտաֆաա իթմէքլիք, վէ պիլաքիս էկէր հագըգաթէն միւմայլէյհ գօնսօլօս, Ֆրանսա իլէ Թունուս միեանէսինտէքի միւնազէաթը տէսթանէ խիլաֆընտա հարէքաթտա պուլունմուշ իսէ, ազլ էյլէմէքլիք, հիւքիւմէթին վազայիֆինտէն օլտուղու աշքեատան աշըքա սէօյլէնիլմէքտէ տիր։ Հէր հալտէ հագգըգաթը հալին մէյտանա չըգմասը, իքի մէմլէքէթին մէնֆաաթը իգթիզասընտան տըր, վէ թէէմին իտիլտիկինէ կէօրէ, Իթալիա հիւքիւմէթի թահգըգաթը լազըմէնին իճրասը իչին, Գալեարիեէ վէ Թունուսա մէմուրը մախսուսլար կէօնտէրմէեէ գարար վիրմիշ տիր։

—Պէրլինտէն վէ Բէթրէսպուրկտան ալընան մալիւմաթը ախիրէեէ նէզարէն, հիւքմտարլար ալէյհինտէ իտիլէն սուի գաստլարըն էօնիւնիւ ալմագ վէ թէէտիփ իթմէք իւզրէ, ագտը միւթէսավվէր օլան գօնֆէրանստան պիւսպիւթիւն ֆէրագաթ կէլինմիշ տիր։ Ալմանիա վէ Րուսիա հիւքիւմէթլէրի, Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Իթալիատա ճարի օլան հալը հազըր իգթիզասընճա, մէզքիւր մէմլէքէթլէր հիւքիւմէթլէրինին, թէքլիֆ օլունան սուրէթի գապուլ իթմէլէրի միւմքինսիզ օլտուղունու անլամըշլար տըր, վէ մաթլուպ օլան մագսատ, անճագ խուսուսի մուահէտաթ իլէ վասըլ օլունապիլէճէկի, մէրթէպէ սիւպութ վարմըշ տըր։

ԹՈՒՆՈՒՍ

Ֆրանսա խարիճիեէ նազըրը թարաֆընտան, կէչէնլէրտէ պիւտճէ գօմիսիօնունտա, Թունուս մէսէլէսինէ տայիր վիրիլէն իզահաթըն պազը թաֆսիլաթը տըր.

Նազըրը միւշարիլէյհ, մէսէլէեէ նօգթայի սիեասիտէն կիրիշէրէք, սուրէթի գաթիէտէ տէմիշ տիր քի, մուգատտէմա տախի պէեան իթմիշ օլտուղում իւզրէ, Թունուս պէյի իլէ հէնուզ միւգավէլէ վէ մուխապէրաթը բօլիթիգիեէ իպթիտար օլունմամըշ տըր։ Իճրա իտիլտիկի մէրվի օլան մուխապէրաթ հագգընտա, վէ եախօտ Թունուս պէյինտէն Ֆրանսա հէս... թալէպ իթմէքլիկի թասվիր իթմէքտէ օլտուղու չէրայիթ իւզէրինէ վէրիլէն քեաֆֆէյի մալումաթ սըրֆ խաեալի վէ եասսըղ չէյլէր օլուպ, Ֆրանսաեա աչըքարէն խասըմ օլան էճնէպի զադէթալարը թարաֆընտան նէշր օլունմուշլար տըր։

Ֆրանսա հիւքիւմէթի, ասլա զապթը մէմալիք թասավվուրընտա օլմաեըպ, Թունուսա հաքիմ օլան Ֆրանսա մէնաֆիինէ րիաեէթ իթթիրմէք նիյէթինտէ տիր։

Ֆրանսա, մէմլէքէթիմիզճէ թալէպ վէ իսթիհսալի հագգը օլան պիլճիւմլէ թէէմինաթը միւթէզամմըն պիր լայիհաեը, Թունուս պէյինտէն էլտէ իթմէք իսթէյիփ, հալպուքի պիւկէր Եվրոպա տէվլէթլէրինին Թունուստա մալիք օլտուգլարը մէնաֆիի իխլալ իթմէք իսթէմէզ։

Ֆրանսա, մէնաֆիի մէզքիւրէյի պիլիր, վէ պունլարա հիւրմէթ տախի իտէր. հալթա տէվլէթի միւշարիլէյհա, Թունուստաքի աճզալի պիր սուրէթի միւնթազամայի ճէպտէեէ իսալ իթտիկինտէ, մէնաֆիի մէզքիւրէսինի պունտան պէօյլէ տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ մուհաֆազա վէ հիմաեէ իտիլէճէքլէրի իլավէթէն պէեան օլունապիլիր։ Հալպուքի Ֆրանսանըն, Թունուստա պիր վազիֆէթի րիւճհանիեէսի օլտուղու տա ասլա ինքեար օլունամազ։ Ֆրանսա թէպաասը, Թունուսուն տիւեունունտան 5 տէ 4, եանի 125 միլիօն ֆրանգտան 95 միլիօն ալաճագլը տըր։

Պիր թագըմ թէշէպպիւսաթը սանաիեէ, զիրաիեէ վէ թիճարիեէտէ քիւլլիեէթլի Ֆրանսըզ սէրմաեէլէրի գուլլանըլմըշ տըր։ Իշթէ պու մէնաֆիի միւհիմմէ իճապընտան օլարագ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Թունուս պէյինէ պիր թագըմ շէրայիթի ճիտտիեէյի գապուլ իթտիրէրէք, մէնաֆիի մէզքիւրէյի հիմաեէեէ պօրճլու տուր, վէ Խըրումիրլէր ալէյհինտէ իւլէն հարէքաթը աւքէրինէ խիթամ պուլուր պուլմազ, եանի բէք եագըն պիր միւսթագպէլտէ, մէզքիւր նէթիճէեէ վասըլ օլմագ իչին թէտաբիրի լազըմէ իթթիխազ օլունմուշ տուր։ Հէմտէ պիզիմ պու եօլտա հարէքէթ իթմէմիզ, եալըըզ Ֆրանսա մէնֆաաթը իգթիզասընտան օլմաեըփ, մէտէնիյէթի ումումիեէ տավասընա տախի միւսայիտ տիր։

* *

Թունուս վալիսի թարաֆընտան 4 մայիս թարիխլիլէ գօնսօլօսլարա կէօնտէրիլէն թահրիրաթըն թէրճէմէսի տիր.

Ապրիլ 25 թարիխլիլէ, թարաֆընըզա կէօնտէրտիկիմ թահրիրաթը թէէյիտ իտէրիմ։ Թահրիրաթը մէզքիւրէտէ Ֆրանսա աւքէրինին Թունուսա հուգուգը պէյն էլ տուէլ խիլաֆընտա օլարագ թէճավուզունու պիլտիրմիշ, վէ պու խուսուստա կէրէք քէնտի նամըմա, վէ կէրէք մէթպուի մուֆախամըմ նամընա բրօթէսթօ էյլէմիշ իտիմ։ Ֆրանսա ճիւմհուրու, Խրումիր աշիրէթինէ էմնատ օլունան պազը հայտուտլուգտան տօլայը աշիրէթի մէրգումէյի թէէտիպ իթմէքտէն պաշգա պիր էմէլի պուլունմատըղը հագգընտա, կէրէք պանա վէ կէրէք տէվլէթլէրէ թէէմինաթ վիրմիշ իտի։ Թէէմինաթը մէզքիւրէ խիլաֆընտա օլարագ, Բէֆ նամ պէլտէմիզ զապթ օլունտու։ Ֆրանսա աւքէրի Պէճաեա տօղրու հարէքէթ էյլէմէքտէ տիր։ Թապիրգատտա պուլունան գալէլէրիմիզ թախրիպ իտիլտի, Ֆրանսըզ աւքէրի էյինէ կէչտի։ Խրումիր աշիրէթինտէն պաշգա աշիրէթլէր իւզէրինէ տախի հիւճում օլունտու։ Պիզէրթ լիմանըմըզա Ֆրանսըզ աւքէրի իգամէ օլունուպ, մահէլլի մէզքիւր գալէսինէ, Ֆրանսըզ պայրաղը չէքիլմիշ տիր։ Մէմլէքէթիմիզ ալէյհինտէ սահա պաշգա շէյլէր միւթէսավվէր օլուպ օլմատըղընը պիլէմէեօրում. պինաէն ալէյհ Խրումիր իշինտէ Ֆրանսաեը խօշնուտ իթմէք իւզրէ, սարֆ իթտիկիմ հիմմէթէ վէ մէմլէքէթիմիզ ասայիշին մուհաֆազասը զըմնընտա, իգտամաթըմա շահիտ օլմալարընը գօնսօլօսլարա րիճա իտէրիմ։ Ահվալը հազըրէտէ, պէնիմ վէ մէմլէքէթիմիզին իգպալ վէ իսթիգլալը սիզէ վէ մէթպուի մուֆախամըմա հէվալէ իտէրիմ։ Պէն, մէթպուի մուֆախամըմ հագգընտա շիմտիյէ գատար սատագաթը քէմալիէտէ պուլունմուշում տուր։ Տայիմա պէյինիմիզտէ ճարի օլան տօսթլուգ հասէպիլէ, թէաալիի թէվասսութքեարանէեէ թէլէկրաֆլա միւրաճաաթ օլունուպ, մէմլէքէթիմիզին սուլհպէրվէր էհալիսինի պէլայի հարպտէն մուհաֆազա, վէ մէմլէքէթիմիզին իսթիգլալին թէէմին իթմէնիզի, վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին ալէյհիմիզտէ խասմանա իթթիխազ էյլէտիկի թէտաբիրի մէնիեէսինի րէտ իտէրիմ։

ՄԷՀԷՄՄԷՏ ՍԱՏԸԳ

ԹԻՒՐՔԻԱ ԻԼԷ ԵՈՒՆԱՆ

Իթալի նամ զադէթա, ... ալթտէքի մուհիմ ֆըգրալարը ալէրճ իթմիշ տիր.

Շիմտիեէ գատար Թիւրքիա իլէ Եունան գօմիսարըլարըն եագըլըշ մուգատտէմէսինտէ վէ պիրինճի մէտրէսինտէ հազըր պուլունտուղումուզ մալիւմ տիր։ Իթթիգամըզա կէօրէ, պունտան սօնրա կէլէճէք մէտրէլէր, պիզէ, խայլիճէ թէքեատիւֆ վէ պիր չօգ կէօրիւլմէմիշ չէյլէր կէօստէրէճէքլէր տիր։

Արագլը Օսմանիեէտէն Եունանա վէրիլէճէք օլան պիր գըսմըն թէրքինէքի միւշքիլաթ եանընտա, Տուլչինօնուն թէրքի հէման պիր օտունճագ մագամընտա տըր։

Զանն իտէրիզ քի, հիւքիւմէթի Սէնիյէ, թէրքի գարարլաշտըրըլմըշ օլան արազինին ֆիլիէն թէրքի վագթը կէլտիկինտէ, ամիտէքի լիսանը գուլլանաճագ տըր.

«Արազիի իշղալ իթմէսի իչին Եունանիսթանա միւսաատէ իթմէմլէ, տէվլէթի միւշարիլէյհաեա, հիչ տէ յիլ իսէ, մուվագգաթէն, հուտուտսուզ վէ խաթթը միւտաֆասըզ պուլունտուղում խանէնին գաբուսունու սայքի աչմըշ օլաճաղըմ։ Պինապէրին քէնտիսինէ եօլ աչարագ, Եունանիսթանըն, արազիմէ 70 պին նէֆէր աաքէրտէն միւրէքքէպ պիր օրտու իտխալ իթմէսինի, վէ պիրինճի խաթթը միւտաֆաաը պիլմիւրատ մաղլուպ գըլտըգտան սօնրա, տուշմէն արազիսի իւզէրինտէ միւնթազամ պիր օրտուեա մալիք պուլունմասընը գապուլ իտէմէմ։ Ալմանլարըն 1870տէ Վիսէմպուրկ, Վէրթ, Սբիքէրէն վէ Ֆօրպագտա պիրինճի խաթթը միւտաֆաաը զապթ իթտիքտէն սօնրա, Ֆրանսըզ աաքէրի իւզէրինտէ նէ մուհաքքաթ կէօրմիւշլէր իսէ, թասհիհի հուտուտտան տօլայը Թիւրքիաեա իտխալ օլունաճագ օլան 70 պին Եունանլըլարըն տա, քէնտի նիսպէթ վէ տէրեճէլէրինէ կէօրէ, աաքէրիմ իւզէրինտէ այնի մուհասէնաթ վէ ֆէվքալատէ կէօրէճէքլէրի պիտէհի տիր։

«Իմտի, Եունանիսթանըն, Թէսալիաեա մալիք օլմադտան էվվէլ, աւքէրինէ եօլ վիրմէսինի իսթէրիմ։ Եունանիսթան, սօն թէտարիքաթընտան էվվէլ սիլահ ալթընտա 7000 նէֆէր աաքէրի պուլունտուղու հալտէ, արազիսի չօղալմասը սէպէպիլէ, պու կիւնքի կիւն տէ 12 պին նէֆէր գատար աաքէր սիլահ ալթընտա պուլունտուրմասընա միւսաատէ իտէրիմ։ Պէն պէօյլէճէ պահա իթտիկիմ հալտէ, տէվլէթլէր, պու եօլտաքի իֆատաթըմ, թաահհիւ հուտուտ եիւզինտէն Եունանա միւթէճավիզ օլան էեալաթը Օսմանիեէճէ քեափ իւլէն աճվալին սալիհէ չըգարաճագ օլտուղու միւլահազաթը պասիրէթքեարանէսէն, վէ Մ. Դումուննտուրօսուն, Միւլիմին հիւքիւմէթի ալթընտա գալարագ ֆէրեատ ու ֆիղան իթմէքտէ տէվամ իտէճէք օլան Եունանիսթան էվլատլարը հագգընտաքի իֆատաթընտան տօլայը միւթէէսսիր օլտուղումտան նէշէթ իթտիկինի իթիրաֆ իտէճէք միրլէր։»

Օլ վագըթ Եունան, էկէր սէրպէսթիյէկինին խայըթընը կէօսթէրմէք իսթէր իսէ, արաեա կիրիփ, չէօյլէ տէյէճէք տիր.

«Տէվլէթլէրին պանա իհսան իթտիքլէրի եագէթլէր, պէլքի չիմտիեէ գատար սէօյլէմէկէ միւսարաատ իթմէտիկիմ աքրէպէտէ Եունանը տէյիլ տիրլէր։ Նէրչի եաալաթը մէզքիւրէտէ օլտուգճա քիւլլիեէթլի Եունան անասըրը պուլունմագտա իսէ տէ, Արնաւուտ իլէ Ուլահ անասըրը տախի վար տըր քի, պունլարը անճագ ճէպրէն թահթը իտարէմէ ալապիլիրիմ։

«Տէվլէթլէր, պու կիւնքի կիւն Թէսալիա իլէ Եփիրին պիր գըսմընը պանա վէրմէքլէրի կիպի, Պէրլին գօնկրէսի տէ Պօսնա իլէ Հէրսէքի Ավուսթրիաեա վիրմիշ տիր։ Նասըլ քի Ավուսթրիա, քէնտիսինէ թէրք օլունան արազիեէ մալիք օլմագ իչին, մուհարէպէ իթմէկէ մէճպուր օլմուշ իսէ, այնի հալ պէնիմ հագգըմտա տախի վուգու պուլաճագ տըր։ Իմտի, թէշէպպիւսի էյլէմիեէթտէն օլաճագ օլան պու մուհարէպէյի միւշքիլէյի մալիյէյի սուրէթտէ իտէրի կէօթիւրմէք իչին, 12 պին նէֆէրտէն իպարէթ պիր օրտու պիւսպիւթիւն քիֆաեէթ իթմէզ։ Պինապէրին 70 պին նէֆէր աաքէր սիլահ ալթընտա պուլունտուրմալա, ֆազլա պիր աաքէր սագլամըշ օլմամ։

«Պինաէն ալէյհ թէրքի սիլահ իտէմէմ։»

Տէվլէթլէր պունա նէ ճէվապ վիրէճէքլէր տիր։ Էլպէթթէ պունլար, տէվլէթի Օսմանիեէնին ալտիկինի հագգը կէօրիւփ, լաքին Եունանիսթանը տա, պալքաթէ վէրտիկի ճէվապը կէօրէ, հագգըզ պուլմաեաճագլար տըր։ Պու հալտէ տէվլէթլէր, ամիտէքի չու իքի ... ճու չաթալ հալ գարշըսընտա պուլունաճագլար տըր. չէօյլէ քի, Եա Եունան թէրքի սիլահ իթմէեէճէք տիր, վէ տէվլէթի Ալիեէ տէ Եունանըն, արազիի մէթրուքէեէ տուխուլընէ միւսաատէ էյլէմէեէճէք տիր, վէ եախօտ, Եունան թէրքի սիլահ իտէճէք տիր, վէ ... վագըթ տա արազիի մէթրուքէ... հէրպ իթմէքլիք քէնտիսինէ միւմքինսիզ օլաճագ տըր։

Պիզճէ, իշլէրին սուրէթի աճվալի պու հալտէ օլաճագ օլուպ, վէ իշպու սուրէթի հալտէն չըգմագ տախի գօլայ օլամաեաճագընտան, Թէսալիա Եունանիսթանա պիրէշմէզտէն էվվէլ, սահա պիր չօգ բրօթօգօլլար, նօթալար վէ գօնֆէրանսլար վուգու պուլմասընա պէք լէեագաթլըդըր։ Պունունլա պէրապէր չունու տախի միւտիրրանէ պէեան իտէրիզ քի, պու չէյլէրին քեաֆֆէսի, սուրէթի միւսալիհանէտէ վուգու պուլաճագ իսէ տէ, նէ վագըթ խիթամ պուլաճաղընը քէշֆ իթմէքլիք միւշքիլ տիր։

Եէնիտէն թէէխխուրաթ, իթիրազաթ վէ պիր թագըմ պէհանէլէր տայիրէսինէ կիրէճէկիզ, պու սուրէթլէ տահա չօգ վագըթ զայի օլաճագ, վէ ֆիլվաքա ... եօգսա ուեէրլէրինի մի ինթիխապ իթմէքլիք գաղիեէսինէ կէլինէճէք վէ Եվրոպանըն նազարը տիգգաթը Տուլչինօ մէսէլէսինտէ օլտուղու կիպի տայիմա ուեանըգ պուլունաճագ տըր։

Պինապէրին Տուլչինօ վագըասընտա քէսփ իտիլէն թէճրիւպէնին, պիզիմքի տէ իշլէրինտէ օլարագ, հիւքիւմէթլէրճէ ֆայտէլի օլմասընը արզու, վէ, Իթալիա տէվլէթինին, հուսուլէ կէլմէսի բէք միւհիմմ կէօրիւնէն պիր չօգ եէնի գարըշըգլըգլարա անճագ էսասընը պիլէրէք կիրիշէճէկինի իւմիտ իտէրիմ։

ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԱՐ

Շգօտրատան մայիս 4 թարիխլիյէ Դուքէ տ'Օրլեանա պէր վէճհի աթի եազըլմըշ տըր.

«... Տէրվիշ բաշա հազրէթլէրի, Բրէզրինէ վիրուտ իտէր իթմէզ, չէհրի մէզքիւր իլէ Իբէք վէ Եագօվանըն պաշլըճա րուէյսասընը, վէ Կօսինէլի Ալի բաշաեը չաղըրթմըշ տըր։ Րուէյսայի մէրգումէ իշպու տավէթէ իճապէթ իտէրէք հազըրլարընտա միւքէմմէլ սուրէթտէ պիր աֆիւ ումումի իլանը թէէմին իտիլիր իսէ, արզը ինգըյատ վէ իթաաթա հազըր վէ միւհէյյա օլտուգլարընը պէեան իթմիշլէր տիր։ Պու Արնաւուտլար միեանընտա էլէզ բաշա, վէ Տիպրէլի Սատըգ բաշա տախի պուլունմագտա իտի։ Նէօրիւնիւշտէ, Տէրվիշ բաշաեա ասլա էմնիյէթլէրի օլմաեան իշպու Արնաւուտլար, րիվաեէթ օլունտուղու վէճհլէ, բաշայի միւշարիլէյհին հուզուրընտա միւլագիմանէ տավրանմըշլար, վէ հաթթա պիր միգտարը քեաֆի աաքէրի չահանէ իլէ Կօսինէեէ տօղրու իլէրիլէմէսինէ Տէրվիշ բաշաեը իգնա էյլէմիշլէր տիր։ Տէրվիշ բաշա, Կօսինէեէ ճիվար օլան Քրաշանիք վէ Կաչիա նամ պազը տաղլար կէչիտլէրինի միւրուր իտէր իթմէզ, ֆիքրինտէն պիլէ կէչմէզ իքէն, պիր գօլ ասիլէր, մաճիրանէ պիր թէր-

Թիպ իւզրէ ասաքիրի չաՀանէ իլէ Բրէզըրին չէՀրի արասընա գօնարագ, չէՀրի մէզքիւր մուխապէրաթ խաթթլարընը գաթ իթտիւյէրինի կէօրմիւշ տիւր: Բաշայի միւշարիլէյՀի, պուլունտուղու չու մուխաթարալը Հալաէն գուլթուրմագ իւզրէ, Նովի-Պազարտան ասաքիրի միւնթազամա կէօնտէրիլմիշ տիր:

«Եզօտրատա, հէր քէս պիլիր քի, ՆիՀաեէթ վէ կէօնտէրիլէճէք ասաքիրին գումվէթլիլէ, Արնավուտլար մաղլուպ օլաճագլար տըր, պունունլա պէրապէր հէր քէս չունու անլաեամաեօր քի, Հիւքիւմէթի Սէնիյյէ, Արնավուտլարըն ղաեէթլէ էմնիյյէթինի ճէլպ իթմիշ, վէ խամիտէ պիւթիւն եօգարըքի Արնավուտլուգտա Հիւքիւմէթլէ եատ օլունա կէլմիշ օլան վէլի Րիզա բաշա կիպի պիր զաթը մէՀարէթ վէ տիրաեէթմիւմաթը գուլլանապիլիր իքէն, Արնավուտլուգտա Տէրվիշ բաշանըն էլի իլէ Հարէքէթ իտիլմէսինտէ նէ՞ ֆայտէ կէօրիւեօր:

«Մայիսին պիրինտէ, Ալէսսիօսա, Ալէսսիօ, վէ Քէսէլըա վէ սայիրէ տաղլարընըն Հօթի, Սքրէլի, Քլէմէնթի, վէ Քասթրաքի գապիլէլէրինին 500 նէֆէր իւխթիեար րուէսասը, պիր իճթիմա ագտ իթմիշլէր, վէ պու իճթիմատէ, մէմլէքէթին աՀվալը Հազըրէսինտէն, վէ Հիւքիւմէթին ինմալ վէ թէքեասիւլինտէն, վէ եախօտ հէր կիւն ինճրա օլունան ֆէնալըգլարը մէնիթմէք իւզրէ, Հիւքիւմէթ մէմուրլարընըն միւգթէտիրըեգլիկինտէն նաշի, Հիւքիւմէթի մէզքիւրէեէ, աթիտէքի միւթալաամը Հավի պիր մազպաթա կէօնտէրմէկէ գարար վիրմիշլէր տիր:

1. Էքսէրիսի գավանիյն վէ նիզամաթը Օսմանիեէյի անլամաեա գայրի միւգթէտիր օլուպ, օգուեուպ եազմագ պիլմէեէն պէօյլէ պաշըլարըն Թանըլմամասը:

2. Միւթասարըը վէճՀլէ, Հիւքիւմէթէ պիր մէպլաղ թէէտիեէ իտէրէք, տայիմաքի կիպի գավանինի մախսուսէեէրի իլէ, քէնտի քէնտիլէրինի իտարէ իթմէքէրի:

3. Ալէլ ուսուլ Արնավուտլարըն ախզէտ, ասաթ վէ էֆքեար ու Հիսսիեաթըն պիլմէեէն Եզօտրա վալիլէրի իլէ Հիչ պիր միւնասէպաթտա պուլունմամալարը:

4. Էլան սէրքէշլիքտէ վէ իսթիլալտա պուլունան տախիլի մէմլէքէթտէ սուլՀ ու միւսալէմէթի իպգա իտիպ, ղաթը Հազրէթի ՇէՀրիեարինին Թահթը թէպասինէթ վէ միւթավաաթընտա իտխալ էյլէմէկէ ղաեէթլէ միւնասիպ, վէ էՀալիյի մէմլէքէթին ասաթընը պիլէն Վէլի Րիզա բաշա կիպի պիր տիրաեէթլի վէ միւգթէտիր րէյիսին Արնավուտլուղա իզամընըն ղաթը ՇաՀանէյէն իսթիրճա վէ իսթիտա իտիլմէսի:

«ԱՀմէտ Քիւչիւք բաշանըն մուխտասարը լիվա Ալի բաշա, տիւնքի ճիւմաա կիւնիւ, տիւքէր իքի բաշալար, պիր չօգ միրալայ, պին պաշըլար, վէ սայիրէ իլէ Սէլանիքէ միւթէվէճճիՀէն Հարէքէթ իթմիշ տիր:

«Իշպու պիւյիւք զապիթանըն Հարէքէթի, Տէրվիշ բաշանըն Կօսովէ իլէ Բրէզրէն արասընտա պուլունտուղու մուխաթարալը աՀվալէ իննաա օլունմագտա տըր:»

* *

Րակիւզատան եազըլտըղընա կէօրէ, Տէրվիշ բաշա Եզօտրատա պէքլէնմէքտէ տիր:

Հայտուտլուգլար պաշ կէօսթէրմէքտէ օլուպ, գաթօլիք թաճիրլէրի պիւյիւք մէպլաղլար թէէտիեէսինէ մէճպուր իտիլմէքտէ տիրլէր: Արնավուտ Հէյէթի իթթիՀատիեէսի, Տէրվիշ բաշա թարաֆընտան մազլուպէն միւնՀէզիմ օլմուշ տուր: Բաշայի միւշարիլէյՀին Սքիւթա գուրպինէ գատար թաագիպ իթտիկի էշգիեա, աթըլան թօփլարտան տաղըլմըշլար տըր: Իքի թարաֆտան տախի խայլիճէ վէֆիեաթ վուգու պուլմուշ տուր:

Բրէզրէն ասիլէրի չէՀիրլէրէ իլթիճա իթմիշլէր իսէ տէ, Տէրվիշ բաշա, Հիչ պիր միւշքիլաթա թէսատիւֆ իթմէքսիզին, անլէրի թաագիպ իթմիշ տիր: Եագօվա վէ Իբէք ասիլէրի իսէ, մէմլէքէթլէրինէ չէքիլիպ, մուգավէմէթէ Հազըրլանմագտա տըրլար: Պունլարըն արգը ինգըեատ իթմէլէրի իչին, Տէրվիշ բաշա պիր չօգ թապուրլար կէօնտէրմիշ տիր: Միրալիվա իլէ արկէր տաղ գապիլէլէրի բէք զիեատէ ՀէեէճանտԱ օլուպ, Տէրվիշ բաշա քէնտիլէրինին թէրքի սիլաՀ իթմէլէրինի թալէպ իթմէքտէ օլտուղունու սէօյլէեօրլար: Պունլար, եազընտա Ալէսիօ գուրպինտէ վուգու պուլաճագ օլան պիր պիւյիւք ճէթիմաատա, իթթիֆագ իտէպիլէճէքլէրի խաթթը Հարէքէթի գարարլաշտըրաճագ տըրլար:

LA PEPSINE

Միտէտէ Հազմի Թաամ խըտմէթինի ինճրա իթտիրմէքտէ օլան չէյ ԲԷԲՍԻՆ տիր. պու էճզա, գօեուն միտէսինտէն չըգարըլըպ վէ պօզուլմազ պիր Հալէ վազ իտիլտիքտէն սօնրա, ինսանըն միտէսինտէ էքսիլմիշ օլան բէբսինին եէրինի իքմալ, եանի Հազմի Թաամ իչին իսթիմալ օլունմագտա տըր, վէ պունու տա բրէնս Նաբօլէօնուն էճզաճը պաշըըսը Մ. Կրիմօլ իլէ գումբանեասը պուլմուշլար տըր: Մէզքիւր մուալիճէ, քէյֆսիզին քէյֆինէ պաղլը օլարագ, Հէմ Թօզ Հալինտէ, վէ Հէմտէ էլիքսիր Հալինտէ օլարագ, տայիմա, Հազմի Թաամ ֆէնալըղընա, միտէ իւֆլինէթինէ, պաշ աղրըսընա, միտէ աղրըսընա, իսթիֆրաեա, իչէրտէ Հասըլ օլան կազլարա, Համիլէ գատընլարըն իսթիֆրալարընա, միտէ վէ գարըն չիշկինլիկինէ, ույգուսուզլուղա, Թաամտան սօնրա զուՀուրա կէլէն էսնէմէքլիկէ վէ եախօտ կէնիրմէքլիկէ, վէ կէնճ չօճուգլարըն իսՀալլարընա գարշը բէք ֆայտէլի տիր: Պունուն նիչէ Թագլիտլէրի պուլունտուղունտան, չիչէքլէր իւզէրինտէ պուլունան Մ. Կրիմօլ վէ գումբ. իմզալարընա տիգգաթ իտիլմէքլիք էլզէմիյյէթտէն տիր: Ն. 36

GUARANA

«Մօնսիէօ Կրիմօլ վէ գումբանեասը.

«ՄաՀզա պիր մէՃնունիյյէթի ագլիմէտէն ԹաՀրիք օլունարագ Թագտիմի Թէչէքքիւր պիրլէ պէեան վէ իգրար իտէլիմ քի, սիզլէր, Կուարանա նամ իլաճընըզըն Թէրթիպիյլէ, պիւյիւք պիր իյիլիք իշլէմիշսինիզ տիր, զիրա, պէ տէնիմ, խայլի սէնէլէրտէն պէրու չէքմէքտէ օլտուղում տէՀշէթլու պիր պաշ աղրըսընտան, պու կիւն պիւթիւն պիւթիւն գուրթուլապիլմէքլիք իգպալինէ նայիլ օլմուշում տուր:» ԳԱԲԷԼԳԱՆ

Բօմմանէտա բէլէֆէ+Բէ-ր
ԺէՆէրալ տէրէ+Բօր--

Ն. 27

SIROP ET VIN
DE QUINQUINA FERRUGINEUX

Գան զայիֆլիկլինտէն զուՀուրա կէլմէքտէ օլան հէր նէվի էմրազա գարշը, տէմիր իլէ գինգինա, պիրինճի տէրճէտէ Թէեսիրլի վէ շիֆապախշ պիր մուալիճէ օլտուղու կիպի, գուվվէթ վիրիճիլիք ճիՀէթիյլէ տախի իքինճի մէրթէպէտէ միւֆիտ տիր. տիմէք տիր քի, Մ. Կրիմօլ ՍԻՐՕ Է ՎԷՆ ՏԸ ԳԻՆԳԻՆԱ ՖԷՐՐԻՒԺԻՆԷՕ նամ մուալիճէյի Թէրթիպ իթմէսիյլէ, Հէքիմլիքտէ պիւյիւք պիր խըտմէթ իյլէմիշ տիր: Մէզքիւր չէլիքլի գինգինա շարապը, լէՀճէ սօլկունլուգլարընա, միտէ աղրըլարընա, վէ իչթաՀ քէսիլքիլէրինէ վէ էմսալլէրինէ գարշը բէք Փայտէլի տիր: Ն. 39

LE PRINTEMPS
EN ACTIONS

—

ԲՐԷՆԹԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸՆԸՆ
ԻՃՐԱԱԹԸ ՊԱՇԼԱՄԱՍԸ

Փարիստէ վագը ԲՐԷՆԹԱՆ նամ ճէսիմ մաղազալարըն պատրի քիւշատը օլան Գօմմանտիթ շիրքէթին սէՀիմլէրի Հազգընտա, Հէր Թարաֆտան միւրիմմաթլար իսթէնիլմէքտէ օլուպ, վէ շիրքէթի մէզպուրէեէ սէՀիմ եազըլմագըլըգ տէֆթէրի իսէ, իշպու էօնիւմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա մայիս 16տա վուգու պուլաճագընտան, շու աթիտէքի մալիւմաթլարը պէեանէ միւսարաաթ իտէրիզ:

1. Մէզքիւր Թէշէպպիւսաթ, չու գիյրաէքի Թէէմինաթլար ԹաՀթընտա պուլունմագտա տըր, եանի էՀալինին պիր սարէթի գավիեէտէ օլան գօնթրօլու ԹաՀթընտա օլտուղու կիպի, միւտիրի, եանի Ժէրանը պուլունան զաթըն տախի չախսի վէ Թէքմիլ մէսուլիյյէթի ալթընտա օլաճագ տըր, վէ պինապէրին, կէրէք արազի վէ կէրէք էպնիյյէտէն իպարէթ օլան էմլաքը մէնգուլէ վէ զայրի մէնգուլէսէն իպարէթ սէրմայէճէ Թէէմինաթ պուլունաճագ տըր:

2. Մ. Ժիւլ Ժալիզօնուն պու իշտէ Հիսսէտար գալարագ, միւտիր եանի Ժէրան իւնվանը.յլա, իտարէյի ումուրա նէզարէթ իտէճէկինտէն, վէ տէրքեար օլան սէՀիմլէրտէն սայլի տէօրթտէ պիր գըսմը եանի, 18,084 ատէտի քէնտիսինէ այիտ օլաճաղընտան, տիմէք տիր քի, պէՀէր Հիսսէսի 500 ֆրանգտան իպարէթ պուլունտուղու Հալտէ, խալքա իմզալաթթըրմազըլըգա, անճագ 61,916 Հիսսէ չըգարըլաճագ, վէ մէզքիւր սէՀիմլէր իչին Թախսիս զըլընան պու ֆիեաթ, ասլա արթըրըլմաեաճագ տըր:

3. Ագճէ Թագսիթլէրինին Թէէտիյէսէ վէ Թէսլիմի, չու աթիտէքի սարէթտէ վուգու պուլաճագ տըր, եանի, 50 ֆրանգ, Հիսսէ իմզալանտըղընտա, վէ 75 ֆրանգ պիրինճի Թագսիթտէ, վէ 125 ֆրանգ 1881 նօյէմպիր (ալաֆրանկա) 30տա, վէ 125 ֆրանգ 1882 յուլիս 31տէ, վէ 125 ֆրանգ 1883 յուլիս 31տէ: Շունու տախի ունութմամըլը իչար իթմէլիկէ քի, մէզքիւր Թագսիթլէր զէմանընտա ալընաճագ բարալար, տէրքեար օլան իՀթիեաճա քեաֆի օլաճաղընտան, Թագսիթլէրէ պէքլէմէքսիզին, Հէր սէՀիմ սէՀէտի օլան պէշեր եիւզ ֆրանգլարը բէշինան Թէքմիլ միւրմէք իսթէեէն Հիսսէտարանա, օլ պապտէ Հիչ պիր իքրամ վէ եախօտ ըրգօնթօ օլունմաեաճագ տըր:

4. Հիսսէտարանտան իպարէթ պուլունան Գօմմանտիթ շիրքէթի իլէ Անօնիմ շիրքէթի պէյնինտէ օլան ֆարգ չու տուր քի, Գօմմանտիթ շիրքէթինտէ, միւտիր պուլունան չախս, չէրան վէ նիզամէն, քէնտի իտարէ իթտիկի ումուրա մէսուլ օլուպ, վէ Հալ պու քի, Անօնիմ շիրքէթինտէ իսէ, միւտիր եանի Ժէրան պուլունան չախս, իսթիֆա իթտիկի կիպի, Հէր պիր մէսուլիյեէթէն գուրթուլապիլէճէկինտէն, վէ Բրէնթան մաղազալարը շիրքէթի տէ Գօմմանտիթ օլտուղունտան, Թապիաթիյլէ, Մ. Ժիւլ Ժալիզօ մէսուլ սաեըլաճագ, վէ պու խուսուստա, քեաֆֆէյի Հիսսէտարան իչին, պիւյիւք պիր Թէէմինաթ օլմուշ օլաճագ տըր:

5. Հէր սէնէ, Հիսսէտարանա, իքի տէֆատա, եանի պիրի յանվար 31տէ, վէ տիկէրի տախի յուլիս 31տէ, եիւզտէ պէշ ֆայիզ վիրիլէճէք տիր: Հիսսէտարլարըն, պունտան պաշգա, սալ Թիճարէթտէն եիւզտէ էլլիսինի ալմագլըգա Հագգլարը օլաճագ իսէ տէ, Թիճարէթի Հասըլէտէն, ճիւզի պիրէր միգտար չէյ ալըգօնուլարագ, չու մէպլաղ իւչ միլիօն ֆրանգա պալիղ օլաուգտան սօնրա, Հիսսէտարանա, Թիճարէթտէն եիւզտէ էլլի իքի պուչուգ տախի վիրիլէճէք տիր:

6. Պու մաղազալարըն սէՀիմ քեաղըտլարընըն, Փարիս պօրսասընտա գապուլիյէթէ րուխսաթ իթէնիլէճէք տիր:

7. ՍէՀիմլէրին իւ.քըրուպլարը Թէսլիմ ու Թէէսլիէ օլունտուգտան սօնրա, պէ.յն էլ Խալգ ալընըպ սաթըլապիլէճէք տիր:

8. Պու եօլտա սէՀիմլէր, սէնէտէ եիւզտէ 15տէն 20.յէ գատար անճագ Թիճարէթ կէթիրէպիլիրլէր:

Իմտի, Բրէնթան սէՀիմլէրի, բէք միւֆիտ վէ չաեանը իթիպար պիր

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՃԼԱՐ

(35)

—

տի կէնճ գըզ:

—Սինեօր Մէրքիւցցանըն, Թէնպէլլիք Թէօճմէթիյլէ պանա վուրմագ իսթէտիկի գամչըլարտան պէնի գուրթարտըղընըզ, խասթախանէտէ պէնի Թէտավի իթտիրտիկինիզ, վէՀասըլ չէքէր տէյիմէնլէրինտէն պէնի չըգարըպ, էսկի մէմուրիեէթիմտէ իպգա իթտիկինիզ իչին:

—Լաքին պու չէյլէրին Հէբսի Հագգըլը իտի:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, լաքին, պու ալէմտէ Հագգը սէվմէք, իյի օլմագ տիմէք տիր: Սիզ օլմասա իտինիզ, զէվալը Ժիւբիլթէր տէ խասթա, զայիֆ վէ Թագաթսըզ օլտուղու Հալտէ, քէնտի մէշագգաթընա բաղմէն շալըշմաեա վէ գօմանտօրին գամչըլը ալթընտա էօլմէեէ մէճպուր օլաճագ իտի: Սիզ պանա մէրՀամէթ իթտինիզ, վէ պու սէպէպտէն պէն տախի սիզէ էպէտ ու տիլ վէ տիզ իւզէրինէ կէլէրէք վէ էլլէրիմի ուզաթարագ Թէշէքքիւր իտէրիմ:

Ժիւլվազը մէրգ.ումէ արապ, պուլաֆզլարը սէօյլէտիկինտէ, էլլէրինի ուզաթմըշ, վէ կէօզլէրի եաշարմըշ օլարագ, Գօրանըն գարշըսընտա տիզ չէօքմէքտէ իտի: պաաէՀու սայիմա սըրթմագ իւզրէ պուլունան պիր ՀէեէճանըՀ իլէ, շու վէՀճլէ տէՀվալ իթմի:

—Ժիւբիլթէր էօմրիւնիւ սիզէ վաճիպ օլմազէ, էօմրիւ սիզէ պիտա տիր: Սիզին իչին էօլմէսինի էմի իտինիզ, կէօրէճէքսինիզ քի, Թէրէտտիւտ իտէճէ՞գ մի տիր:

—Աեաղա գալք, տօսթում, տէտի Գօրա քէնտիսի տախի ղաեէթլէ միւթէէսսիր օլարագ, պէնիմ, սէնին մուՀապպէթինէ էմնիյյէթիմ վար տըր. անը պիլիրիմ, էմինիմ, վէ ասլա ունութմաեաճաղըմ:

Գօրա պու սէօրէթլէ էլինի արապա ուզաթտըղընտան, մէրգում, էլլէրիա Հիւրմէթլէ պուսա իթտի, վէ սօնրա գալգընէ տաեաեըպ օրատան տիշարը չըգտը:

Օտասընտան չըգմըշ օլան Մարսիալ Տէրէյի, պաղէատէ զիքր իթտիկիմիզ միւէսսիր մէնզարէ էսնասընտա կէնճ գըզլարըն եանլարընա վարըլ օլմուշ իտի:

—ԱլլաՀ սիզտէն խօշնուտ օլսուն, տիյէրէք սանը գըզըմ, պու պապատէ իլթիֆաթըմը պէեան իտէրիմ, տօղրուսու սիզ պուրա էՀալիսինին աղիզ Վէնսան տը Բօլու օլմուշսունուզ, տէտի Մարսիալ:

—Հալա օղլում, տէեու ճէվապ վիրտի Գօրա, պէն չալըշմանլարըն տօսթուեում, խուսուսիյլէ մէշագգաթ իչինտէ պուլունան շալըշանլարըն: Պու պիչարէ, աչագաճա պիր գալըմիւք վէ Հագգըսըզ պիր միւճազաթ Թէեհտիտ իթմի պուլունտուղու պուլունուեօրտու: Բէնտիսինի պու իքի Հալտէն գուրթարմամըա, վազիֆէմ իճրա իթմիշ օլուրում:

Պաաէհու մէզպուրէ, միւքէալլէ մէնին սայրէթինի պիլտինը պէքլէտիկի Թէօճմէթսըզ իլ սաամամըշ տէ:

—Տաեը օղլու, տէտի, բէտէրիմին խանէսինտէ բաՀալըճա ուեուտունո՞ւզ մու:

—Իքի սաաթ ուեուտում, վէ ուեանտըղըմտա, եօրկունլուղում տան իւզէրիմտէ Հիչ պիր էսէր գալմամըշ իտի:

—Օ Հալտէ, պէնիմլէ պիրլիքտէ կէլմէ՞ք իսթէրմիսինիզ:

—Ցիւնեանըն ուճունա գատար սիզին արգանըզտան կէլմէեէ Հազըրըմ:

—Սիզի օլ գատար ուզաղա կէօթիւրէճէք տէյիլիմ, տէտի Գօրա Թէպէսսիւմ իտէրէք:

—Նէ՞րէեէ կիտէճէյիզ:

—Խասթա էսիրլէրիմիզին գայըրըլմագտա օլտուղլարը խասթախանէյի զիեարէթէ:

—Էսիրլէր գայըրըլըր՞ը մը:

—Էվվէթ, Հալա օղլու, միւմքին օլտուղու գատար, չիւնքի անլէր տէ ինսան տըրլար:

—Էկէր արապալար իչին սէօյլէեօրսանըզ, պու ճիՀէթ պէնճէ պիր տէրէճէ միւվաֆըգըր մասլաՀաթ տէյիլ տիր:

—Նէ՞ կիպի:

—Զիւնքի գուվվէյի իտրաքիյեէ լէրի, մէքեարէ Հայվանլարընըն Հիսսիեաթը մէրթէպէսինտէ պուլունան պու աոտէմլէր, սիզին մալինիզ տիրլէր: Պունլարըն իւզէրինտէ սիզ Հէմ Հաեաթ վէ Հէմ մէմաթ Հագգընը Հայիզ պուլունմագտա տըրզ:

—Պիզիմ անլէր իւզէրինտէ օլան Հայեաթ Հագգըմըզ, միւմքին օլտուղու գատար քէնտիլէրինի ուզուն միւտտէթ եաշաթմագտան իպարէթ տիր: Տօղրուսունու սիզէ սէօյլէյի՞մ մի, Հալա օղլու, սիզ պու խուսուստա սինեօր Մէրքիւցցա իլէ բէք ալէա իմթիզաճ իտէպիլէճէքսինիզ:

—Սինեօր Մէրքիւցցա քի՞մ օլուեօր:

—Արապալարըն գօմանտօրի տիր: Մէրգում տախի, սիզին կիպի արապալարըն ինսան օլմատըգլարը ըտտիաասընտա պուլունուր:

Մարսիալ Տէրէյն, Գօրանըն էֆքեարընա ֆէնա կէօրինտիւկինի անլաեարագ, միւէսսիրէն,

—Մէրգում հէր քիմ իսէ, տէտի, սիզէ գարշը պիր էֆ.քեարտա պուլունտուղու իչին Հագգըսըզ տըր:

—Ֆագաթ էօյլէ ղանն իտիեօրում քի, սիզ տախի...

—Պէն սիզին իլէ Հէմֆիքիրըմ, տէեու տէվամ իթտի սէֆայի Թաճիրի, սէվկիւլիւ տաեը գըզըմ, չունա Թէէմին օլունուզ քի, սիզ Հէր նէ խուսուստա միւրատ իտիպ, պիր չէյ սէօյլէեէճէք օլուր իսէնիզ, պէնի սիզին Հէմֆիքըրի կէօրէճէքսինիզ:

—Խալիանէ՞ մի:

—Էվվէթ, խալիանէ:

—Պէլքի պու խուսուստա սիզի Թէճրիւպէ իտէճէք իսէմտէ, պէօյլէ պիր Թէքլիֆին պիր ազ սէրթճէ օլտուղունու տա զանն իտէրիմ, տէտի կէնճ գըզ իսթիՀզաքեարի պիր սէտա իլէ:

Մարսիալ պու սէօզտէն միւթէէսսիր օլտու իսէ տէ, եինէ կէլմէեէրէք,

—Հէր նէ Հալ իսէ, տէտի Թէպէսսիւմէ, խասթախանէեիզի զիեարէթ իթմէք իւզրէ, իչթէ, իլէրիւտէ Հէր խուսուստա սիզին իլէ Հէմֆիքիր օլաճագ օլան քիմսէ, գօլունու սիզէ Թագտիմ իտիեօր:

Պէօյլէճէ Գօրա, մէրգումուն գոլթուղունա կիրիպ, իքիսի պիրլիքտէ խասթախանէեէ տօղրու կիթմէքլէ պաշլատըլար:

Էպնիեէյի մէզքիւրէ, գօնագտան եարըմ սաաթլըգ ուզագտա, պաղչէ իչինտէ վէ պիր տաղ էթէյինտէ վէ պիւյիւք աղաճլար իլէ մուՀաթ օլուպ, պիր ալթ գաթ վէ պիրտէ իւսթ գաթ տայիրէլէրինտէն իպարէթ պուլունմագտա, վէ աչըգ օլան բէնճէրէլէրինտէն պօլճա Հավա վէ ըշըգ Թէէսսիւր իթմէքտէ իտի:

Գօրա, Մարսիալ Տէրէյն իլէ պիրլիքտէ խասթախանէնին էչիկինտէն կէչտի, Գալմէն իլէ Մարի

չէյ օլտուղունտան , բաղչէթլու օգուեանլըրըմըզ , հէմին նէֆրի մէզպուրտան եանի մայիս 16 տան էվվէլ , քէմալի արզու վէ խահիշ իւզրէ , Թահրիրէն մէզքիւր չիւրքէթէ հիտմէտար օլմազըրզա միւսարաամ պիւրլէ խոմիֆառէ իթմէկի , վէ պունու տա միւրատա իթաւրըլէրինտէ , Փարիսէ Մ. Ժիւլ Ժալիւզօ խամինէ մէքթուպ եազարագ , վէ հէր գաչ սէհիմ խոմերլէր իսէ , իւք Թագսիթէ մահսուպ օլմագ իւզրէ , պէհէր սէհիմ իչին էլլիշէր ֆրանգ կէօնտէրմէքլիկէ հիմմէթ էյլէմէլի տիրլէր :

ՄԱԹԷՄ

Ծիւմաա իրթէսի կիւնքի Մասխատէ , մա Թէհսուիւֆի ազիմ օգունտուղունա կէօրէ , պունտան իքի հաֆթա մուգատտէմ Մէրզիֆոունտան պուրաեա կէլմիշ օլան Արժ. Մուշէղ վարդապետ Հայկունի, Հիսարտա միւսաֆիրէթէն պուլունմագտա իքէն , հէնուզ օթուզ չաղլարընտա պուլունտուղու հալտէ , տիւչար օլտուղու խլէթտէն ագատէյի կէրիպան խաէմէեէրէք, ճիւզինճէ պիր վագըթ եաթաղտան սօնրա , ազմի տարի պագա իթմիշ տիր :

* *

Տիւնքի կիւն Գումգաբուտա Նրեափոսանըրդ գուրասբ իճրա խուլէրէք, Պօղոս էֆէնտի Ժամակոչեան, Միհրան էֆէնտի Սէթեան , վէ Աւեախ էֆէնտի Սաւրենեան , էքսէրիյէթի արա գազանմըշլար տըր:

ՎԱՅԵԼՔ
ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍԵԱՅ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՏՆՏԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԶԵՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԱԶՈՒՑ

Էլպիսէ պիչմէքլիկէ տայիր օլան մէզքիւր ռիսալէնին պիրինճի նիւսխէսի , պունտան չէնտ մահ մուգատտէմ բունիւմայի զուհուր օլունտուղու սօնրա , պազը սէպէպլէրէ մէպնի հէր նէ գատար Թէէխիր խուրմիշ իսէ տէ , իշթէ պու տէֆա , իւքինճի նիւսխէսինին տախի , եինէ մի քէմալէ սուրէթտէ օլարագ չըգարըլմասը , մա մէմնունիյէթ կէօրիւլմիշ տիր :

Հէր նէ գատար մէզքիւր րիսալէնին Թէլիֆինէ Մ. Գալէնտէրեան էֆէնտի հիմմէթ իթմէքտէ իսէ տէ, արթըգ պունտան սօնրա , հէր պիր նիւմարէնտէ չըգարըլմագըննա տէվամ օլունապիլմէսի իչին , Արամեան տըպարանատան Գ. Պաղտասարեան էֆէնտի , վէ Մարգարեան Դրատունատան տախի Վ. Յ. Մարգարեան էֆէնտի, լազըմ կէլէն ֆէտաքեարլըղը իճրա իթմէք իւզրէ , Թահթը խաւրէյէրինէ ալմագլըգա հիմմէթ իթմիշլէր տիր :

Մէզքիւր րիսալէնին ֆայտալը վէ էհէմմիյէթի հաղգընտա , գաթէն չօգ սէօյլէմիշ օլուպ , վէ չօգտա սէօյլէնմիշ օլտուղունտան , Թէքէրրիւրինէ հաճաթ կէօրմէյէրէք , հէր քէսին համիյէթ վէ Թէշվիգաթընա հավալէ իթտիխիմիզէ պէրապէր, խոմիֆառէ իթմէլէրինի տախի նասիհաթ խաէրիզ :

Մէզքիւր րիսալէնին Իսթանպօլ իչին սէնէվի գըյմէթի 3 , վէ Թաշրալար իչին բօսթա իւճրէթիյլէ պիրլիքտէ 4 ատէտ սիմ մէճիտ օլուպ , վէ էլտէննիւսխէսի տախի , 6 ղրուշա սաթըլմագտա տըր :

Օլ պապտէ մէքթուպ եազմագ իսթէյէնլէր , եա Իսթանպօլտա Յակոբեան խանտա , Արամեան տպարանտա Գ. Պաղտասարեան էֆէնտի , վէ եախօտ Մէրճան չարշըսընտա Վ. Յ. Մարգարեան էֆէնտի նամընա , օլարագ կէօնտէրմէլի տիրլէր :

Միւլէթիմիզտէ չու եօգ տուր, պու եօգ տուր , տէյէրէք Թէշէքքիւր իթմէքտէ օլանլար , ումարըզ քի պէօյլէ պիր գազէթէյի վէ մէսաիֆի Թէշէպպիւսիւ Թէշվիգ միւսաարաաթ վէ հիմմէթ խաէճէքլէր տիր :

ՌԷՍՄԻ

Իղհարը իֆլաս իթմիշ օլան լամպաճը Պանյօ Պօեաճընին Թէավիլէյի խուսուսըյէսընա Օննիկ էֆէնտի Տամէսեան իլէ , Մ. Ալպերթ Կօլտէմպէրկ տայէթէն սինտիք Թայինին պույրուլմուշ օլտուղլարընտան, միւֆլիսի մէրգում գիւմէթլինէ ալաճագը օլանլարըն , գանունը Թիճարէթին 199 վէ 200 ինճի մատտէլէրի մուճիպինճէ, իշպու 1297 սէնէսի նիսանըընըն 30 ունճու բէնշէնպէհ կիւնինտէն իթիպարէն , 20 կիւն զարֆընտա պէհէր բազար իրթէսի վէ բէնշէնպէհ կիւնլէրի սաաթ 6–7 րատտէլէրինտէ , իւքինճի մահքէմէյի Թիճարէթէ կէլէրէք , ալաճագլարընը իսպաթ իլէ գայտ իթտիրմէլէրի իլան օլունուր ։

Գալաթատա, Պերէքէթ զատէ մահէլլէսինտէ , Վօյվօտա ճատտէսինտէ , Մէարէսէ սօգազը քէօշէսինտէ , 34 վէ 36 նումէրօլար իլէ մուրազգամ պէր մուճիպի խարիթա , 287 զիրա իքի գըթա արսա հէյէթէթի խէֆթիշիյէսի էվգաֆատա մուզու պուլան իֆառէ իւզէրինէ աէրտէսթի միւզայէտէ պուլունտուղունտան , Թալիպ օլանլարըն, իշպու 1297 սէնէսի հէրի մայիսինին իւքինճի ճիւմաա իրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն , չէհրի մէզքիւրուն 9 ունճու ճիւմաա իրթէսի կիւնինէ տէկին , պէհէր կիւն սաաթ 10ա գատար մահլուլաթ խարէսինէ կէլմէլէրի , իլան ու իխթար գըլընըր : 1—3

PHOSPHATE
DE FER DE LERAS
PHARMACIENS

Բարիստէ իլմ տաքթօրասը ավզ իթմիշ օլան էճզաճը Լըրանըն Ֆօսֆաթ տը Ֆէրի :

Գան իչինտէ մուէթլագ չէլիք պուլունուր : Գանըն իչինտէ չէլիք գալմադըղընտա , ինսան գուվվէթտէն տիւչէր , իւթահը գաչ-նըր , եիւզինտէ րէնք գալմազ , վէ գան տա ք նոի Թազլի ու րէնկինի զայի իտէր :

Գանա գուվվէթ վիրմէք իչին խաթիմալ օլունան չէլիքլի հապ , Թօզ վէ տըրմաժէլէրին չու պիւյիւք մահզուրը վար տըր քի, պունլարտա պուլունան չէլիք էրիմէմիշ տիր , վէ պինաէն ալէյհ , զարթէ խասսըթա օլան միտէ, չէլիքի էրիթմէյէ մէճպուր օ- լուպ , սաղլա զիէատէ եօրուլուր :

Լըրանըն Ֆօսֆաթ տը Ֆէրինտէ պու մահզուր եօգ տուր , մէզքիւր Ֆօսֆաթ տը Ֆէր, սէրրաֆ , գօգուսուզ, վէ սու լէզզէթինտէ » իր չուռուպ օլուպ, իչինտէ չէլիքշէն մասսա , քիմիյէ հաճաթ տա մի րէն Ֆօսֆաթ վար տըր, իշպու չուրուպ, գանյիֆ վէ րէնկի սօլկուն վէ գալիֆ գանլը տաամլարա րէք ֆայտալը օլտուղու կ պի , գատըն վէ չոճուգըն միտէ խասսթալըգլարընը տախի իւթ իտէր , վէ գատընլարըն ատէթինի նիզամընտա սէվգ իթմիւրիր , վէ գատընլարա մախսուս օլան Լէօգօրէ վէ եախօտ Ֆլէօր Պլանշ նամ իլէթի իզալէ իտէր :

SIROP DE RAIFORT IODÉ
DE GRIMAULT ET CIE

Բարիստէ մուգիմ էճզաճը Կրիմօլ վէ գումբանեաըընըն Սիրօ տը Րէֆօր Իօտէ նամ չուրուպու :

Նիկիրմի սէնէտէն պէրու , չօճուգլարա մախսուս խաստալըգլար իչին , Մօրինա Պալըգ Եաղը , վէ աքօրպիթի տէֆ իտէր չուրուպ էէրինէ , իշպու չուրուպ վիրիլիպ, րէք չօգ մունասիպ օլտուղու կէօրիւլմիշ տիր :

Բօղազտա չըգան ուրլարըն Թըգանմասընա , վէ իւֆիւնէթլէնմէսինէ , վէ խըրըթլաղըն, վէ տէրի , վէ պաշ, վէ եիւզիւն տիչարը վիրմէսինէ գարշը , ալէա պիր իլաճ օլտուղու կիւպի, իշտահըտա աչար , սինիրէ գուվվէթ վիրիր , ըէնքսիզլիկի , վէ վիճուտ կէվշէքլիկինի տէֆ իտէր , վէ չօճուգլարա քէնտի Թազլի գուվվէթ վէ չէնմէշլիկինի վիրիր :

Պու մուալիճէ մէմլէքէթի չօճուգլարըն վիճտաօինտէ հասսալէ կէլիպ , վէ «Գրօսէ տը լէ» Թէսմիյէ օլունան իլէթ իչին չիֆալը տըր : Վէ գանը Թէմիզլէյիճի տիր :

Սաթըլըր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ:

INJECTION
AU
MATICO
DE GRIMAULT ET CE.

Բարիստէ Վիվիէն սօգագընտա 8 նումէրօ իլէ միւրազգամ մաղազասա մուգիմ Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն , Բէրու մէմալիքինտէ հասըլ օլան Մաթիքօ ադաճը եափրագլարընտան Թէրթիպ իթմիշ օլտուղու իշպու չիրինկա սուեու, պիր գաչ սէնէ զարֆընտա, տիւնեասընըն հէր Թարաֆընտա քէսպի չէօհրէթ էյլէմիշ տիր : Պու իլաճ էն չէտիտ ազրըմըլարը տախի (էգօուլման) ազ վագըթ զարֆընտա էյի իտէր :

PRINTEMPS
ՆԱՄ ՊԻՒՑԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸՆ ՀԻՍՍԷՏԱՐԱՆ ՇԻՐՔԷԹԻ
ԺԻՒԼ ԺԱԼԻՒԶՕ ՎԷ ՇԻՒՐԼԷՔԵԱՍԸ
ԹԱՀԹԸ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷ

500 ԷՐ ՖՐԱՆԳՏԱՆ 80,000 ՍԷՀԻՄԷ ԹԱՔՍԻՄ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՕԼԱՆ
ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ , 40,000,000 ՖՐԱՆԳ

Եսհամը մէզքիւրէ , պէտէլինի ճէսթէ ճէսթէ վիրէնլէր իլէ , քեամիլէն բէշին վիրէնլէր պէյնինտէ հիչ պիր ֆարգ օլմայարագ , Թէտավիւլէ չըգարըլմըշ տըր .

Եսհամը մէզպուրէ չու վէճհ իլէ Թէէտիյէ օլունաճագ տըր .

50	Ֆրանգ	վագը խիզա խուրուլտիւնտէ ,
75	»	Թէվզի վէ խազըսիմ եանասընտա ,
125	»	1881 նոյեմբեր 30 տա ,
125	»	1882 յուլիս 31 տէ ,
125	»	1883 յունվար 31 տէ :

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՄԱՔՍԱՏԻ
ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻՆԻՆ ՊԷՇ ՄԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՄԻԻՆՏԷՐԻՃ ՏԻՐ (1)

Իշպու Շիրքէթին մագսատը , սէրմայէսի Մ. ԺԻՒԼ ԺԱԼԻՒԶՕ Թարաֆընտան վազ օլունան ԲՐԷՆԹԱՆ նամըյլա մաարուֆ օլան Մօտա Մաղազալարըն մուամէլէսինտէն , վէ պու մուամէլէ իչին լազըմ կէլէն պինալարըն ինշաաթընտան իպարէթ տիր :

Մէզքիւր մուամէլէ , Մօտա Թիճարէթինճէ հալէն Թէտարիգ օլան վէ իլէրուտէ ճէլպ օլունաճագ պուլունան քեաֆֆէի էմթաայը կէրէք Թօբտան վէ կէրէք բէրէքէնտէ սաթմագտան իպարէթ օլուպ, Շիրքէթի մէզքիւրէ կէրէք տօղրուտան տօղրու , վէ կէրէք օրթագլըգ սուրէթիյլէ քէնտի քեարընա ֆայտալը օլան քեաֆֆէյի իմալաթը իճրա խաէպիլէճէկ կիպի , պիլզդամ քէնտիսինին վէ եախօտ պիր պաշգասընըն եարտըմըյլա տա էմթաանըն Նագլի խըլամէթինի Թամիլ ու Թէրթիպ , վէ պու Թամիլ ու Թէրթիպ իլէ, սայիրլէրինի էմթաասը Նագլինտէ խոմիֆառէ իլէնսապիլէճէք տիր :

Շիրքէթի մէզպուրէ , էնվայի եոհամ իչին խասսէթէն պիր չուպէ Թախսիսիյլէ , գօնթ-գուրան աչըպ , վէ բազօնթօ մուամէլէսի տախի իճրա խաէճէք , վէ սայիրլէր հիսապընա , սայիր մէմլէքէթլէր ֆապրիգալարը տախի իշ եաբապիլէճէք տիր , վէլհասըլ, էչեա վէ էմթաա աէքօզիթօ անպարլարը քիւշատիյլէ , էմթաայը գապուլ ու հըֆզ խաէպիլէճէք , վէ մէզքիւր էմթաայի մուհֆուզէ իւզէրինէ ավանսօ խաէրէք աղճէ վիրէպիլէճէք տիր :

ԲՐԷՆԹԱՆ նամ ճէսիմ մաղազալարըն Թէէսիս խըլընճէքլէրի արազի վէ պինալարըն բաղգամըյարը չունլար օլաճագլար տըր , 64, 66, վէ 70 Պուլվար Հօսմանտա, 117, 119, 121, 123, 125 վէ 127 Րօվանս սօգագընտա , 55, 57 վէ 59 Գօմարթէն սօգագընտա :

Սէհիմլէր սէնէտէ եիւզտէ 5 ֆայիզ , վէ Թէմէթթուատէն եիւզտէ 50 քեար ալմաեա հագգը տըրլար :

500 էր ֆրանգլըգ 61,916 ատէտ էսհամըն ԱԼԷՆԻՆ ԹԷՏԱՎԻՒԼԷ ՉԸԳԱՐԼՄԱՍԸ , Բարիստէ , Պուլվար Հօսմանտա վագը չիրքէթին մահէլի իճթիմաընտէ, ՄԱՅԻՍ (Ա.Ա.Ֆ.) 16ԸՆՃԸ ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ ԿԻՒՆԻՒ սապահըն սաաթ 10ունտան, ագշամըն սաաթ 6ըընա գատար վուգու պուլաճագ տըր:

Նէ գատար սէհիմ եազըլմագ խոմէնիլիր իսէ , Թէահհուտլու մէքթուպ իլէ օլ գատար 50 ֆրանգ, Բարիստէ Մ. ԺԻՒԼ ԺԱԼԻՒԶՕ խամինէ կէօնտէրիլմէկինտէ , ՕԼ ԿԻՒՆՏԷՆ ՀԻՍՍԷՏԱՐ ԵԱԶԸԼԱՊԻԼԻՐ :

ԳԱՏԸՆԼԱՐԱ ԻԽԹԱՐ

Կէրէք Ֆրանսատան , վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյյէտէն , էմթաա իրսալի արզու խոմլէրէք , Մ. ԺԻՒԼ ԺԱԼԻՒԶՕԵԱ եազըլմըղընտա , քէմալի տիգգաթ իւզրէ իճրա գըլընմըգտան պաշգա , էչեա նիւմունէսի տէֆթէրի վէ նիւմունէսի տախի Թալէպ օլունտուղունտա , իրսալ օլունաճագ տըր :

(1) Շիրքէթին նիզամնամէսի , Բարիստէ Նօթէր միւսիւ Սիւրրօնուն նէզտինտէ մահֆուզ օլուպ , հիսսէտար օլանլարը էմրլէրինէ մուհավվէլ տիր : Մէզքիւր նիզամնամէլէրտէն , Բարիստէ Մ. ԺԻՒԼ ԺԱԼԻՒԶՕտան , բօսթա իւճրէթի վէրիլէրէք իսթէնիլտիկինտէ կէօնտէրիլէճէքլէր տիր :

FABRIQUE NATIONALE
DE TABACS & CIGARETTES

Տ. ՄԱԳՐԻ
ԹԻՒԹԻՒՆ ՎԷ ՍԻԿԱՐԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ
ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՎՕՅՎՕՏԱ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ Nº 2 ՎԷ 23

Միւսիւ Տ. ՄԱԳՐԻ նին եէնի ֆապրիգասը , պու քէրրէ Գալաթատա Վօյվօտա սօգագընտա 2 վէ 23 նումէրօլար իլէ մուրազգամ մաղազալարտա , ՖԱՊՐԻԳ ՆԱՍԻՕՆԱԼ ՏԸ ԹԱՊԱ Է ՍԻԿԱՐԷԹ նամըյլա Թէէսիս օլունուպ , իշպու ֆապրիգա , կէրէք սահիպինին վէ կէրէք Թիւթիւն հազգընտա մալումաթը մախսուսիյէլէրի պուլունանլարըն սայ ու իհթիմամլէրիյլէ , րէք կիւզէլ սուրէթտէ Թանզիմ խոմլմիշ , վէ ՍԱՀԻՀ ԵԷՆԻՃԷ ԹԻՒԹԻՒՆԼԷՐԻՑԼԷ Թէրթիպ օլունմուշ օլտուղու հալտէ , խօշնուտիւէթի մուճիպ սարէթտէ, խալիս վէ Թապիի վէ պիրինճի ճինստէն վէ ՂԱՆԷԹ ԷՀՎԷՆՃԷ Թիւթիւն ֆիրուխթ խաէճէկի բաղլէթլու էհալիյէ իլան օլունուր :

Մէմալիքի էճնէպիյէ իչին խոմիլէճէք սիփարիշ տէրհալ իճրա օլունաճագ , վէ պա իրսալէյի սէնիյյէ պանտըրօլ վէրկիսինտէն մուաֆ պուլունաճագ տըր :

Իշպու ֆապրիգա 25 ապրիլ / մայիս 7 տէ քիւշատ օլունմուշ տուր :

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 13 մայիս

Ինկլիզ	գօնսօլիտէ	102-3/16
Եսհամը	Ումումիէ աչըլտը	15-15/16
"	" գարանտը	16-1/2
1865	Իսթիգրազը	17-1/2
1869	»	17-1/2
1871	»	78-
1872	(Պօնտիւ Թրէզօր)	30-
1873	"	17-
Օսմանլը	Պանգասը	16-5/8
Րուսիա	իսթիգրազը 1873	94-1/4
Մըսըր	իսթիգրազը պիրլէշմիշ	77-5/8
•	իմթիեազլը (շըմէնտը.)	98-1/4
Տէմիւէթի Ալմէնին 1877 իսթիգրազը		91-1/8
Տաիրա սանիէէ		77-1/2
Մըսըրըն	Րօչիլտ իսթիգրազը	100-1/4
1877	Մաճարիսթան էսհամը	102-3/4
Գամպիօ	Բարիզ 3 այ վատէ	25-50

Բարիզ , 13 մայիս

Ֆրանսըզ	ֆօնտօսու 3 %	86-27 1/2
"	" 5 %	120-30
Եսհամը	Ումումիէ աչըլտը	16-85
"	» գարանտը	16-77 1/2
1865	Իսթիգրազը	88-
1869	»	88-
1873	»	86-
Րումէլի	շըմէնտը. Թահվիլա.	61-75
Օսմանլը	Պանգասը	674-37 1/2
Գրէտի	Լիօնէ	898-75
Րուս	ֆօնտօսու 5 % (1877	96-3/16
Րուսիանըն	Շարգ իսթիգրազը	59-7/8
Իթալիա	ֆօնտօսու	91-
Մըսըր	իսթիգ. պիրլէշմիշ	392-50
Իսբանեա	խարիճի իսթիգրազը	25-1/2
Գամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-23

Բարիզ, (Պուլվար) 13 մայիս

Ֆրանսըզ	ֆօնտօսու 5 %	120-30
Եսհամը	Ումումիէ	16-85

Վիէննա , 13 մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	117-95
Րումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	28-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ումում. մայիս 2 աչըլմ. գը.		17-37
" " մայիս 4 սըգհ. աչ.		18- 2
" " էն եիւքսէք		18- 6
" " էն աչաղը		18- 2
" " Սաաթ 5 տէ		18- 5
1863 Իսթիգ. (Մուէթօն) 6 % ֆ.		85-
1865 " " 6 % ֆ.		85-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.		84-
1872 " (Պօնտիւ Թրէզօր		28-1/2
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.		81-
Րումէլի շըմէնտըֆէր		66-
Բաբօր	ղուրուշ	52-
Հէվալէսիզ	»	37-1/2
Աղչէ ֆայիզի	%	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ 6 %	6- 2
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-14
Իսթանպօլ Պանգասը	10-15
Սօսիէթէ Օթօման	3-55
Թրամվայ 5 %	370-
Լավրիօմ (մաաէն)	115-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՔԻԱՉԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Գ.շ. Փ.
Ինկլիզ լիրասը	109-30
Ֆրանսըզ ալթունու	87-21
Բօլ	90-
Գրիմից ալթունու	51-25
Պէեազ մէճիտիյէ	107-36
Մէթալիք	207-1/2
Պէշլիք	215-
Ալթըլըգ	129-
Պագըր	665
Գարպօն գայիմէսի գարիք	888

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՔԻԱՉԱՍԸ

Էն եիւքսէք	945-
Էն աչաղը	945-
Սաաթ 5 տէ	945-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Նօ: 4635 — 1881 ՄԱՅԻՍ 5 ՏԱԼԸ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԳԱ ՄԱՅԻՍ 17 ՏԱԼԸ — Նօ. 4635

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Իւչ " " 2 ½
Պիր նիւսխէ 40 փարա:
Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ " 6
Բօսթա ւէրկիսի պէդէլ այրը տըր:

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղշ.
Իքինճի " " " 2 ղ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղ.
Իլան սըրասընտա գօնուլմայան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Յ. Փանոսեան իւմինէ եազըլը
Իսթանպօլտա, Գալաթ սարայ Բէնլի-չէնպիհ-պազարընտա Իբսի խանընտա Ն. 41:

40 ՓԱՐԱ. ١٢٩٧ ՄԱՅԻՍ ٥ ١٢٩٨ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ ١٨ 40 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

—

Ռօմա, 16 մայիս

Գրալ հաշմէթլու Ումպէրթօ հազրէթլէրինէ ասըլ գաստ օլունտուղընտա տայիր օլան շայիաեը Տիւրնօ նամ ղազէթա թէքզիպ իտիյօր:

Բէթրէսպուրկ, 16 մայիս

Բուսիա իմբէրաթօրու, գօնթ Լօրիս Մէլիգօֆուն իսթիֆասընը գապուլ իթէ, Ժէնէրալ Իկնաթիէֆ տախիլիէ նազըրը թային օլունմուշ տուր:

Ժէնէրալ Իկնաթիէֆին տախիլիէ նեզարէթինէ թայինի օլունմասը, գօնիր օլան Զարըն թէմասիւլուպը պաթլըեար, ֆէվգալատէ թէտաբիրինի էդշանը մուճիպ օլմագտա տըր:

Ռօմա, 16 մայիս

Ռօմատան Սէնէթօ ղազէթասընա աշաղըտաքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր.

«Մ. Գումունտուրոս, տէվլէթի Ալիէնին, տուրդիւ մէթրուքէնին թէբրինաթըն սուն նիյյէթինի խապէր վիրմէք, վէ էկէրչի տէվլէթի մուշարիլէյհա չու թէրք վէ թէսլիմ մասալէսինի կէճիքտիրիր իսէ, Եունանիստանըն քէնտի թէահհիւտաթընա մուգաբիլ գըլըջ օլունաճաղընը իշար իտէճէք իտէ, տէվլէթէյն պիր նօթա կէօնտէրմէք թասավվուրունտա պուլունմագտա տըրլար:»

Պիզերթ, 16 մայիս

Խումիրլէր, Պիզերթին ճէնուպի ղարպիսինտէ 33 քիլօմէթրօ մէսաֆէտէ Մաթէօր նամ մահէլլ ճիվարլարընտա թօբլանըյօրլար:

Իշպու ֆըրգալար ալէյհինտէ հարաքէթէ ասքէրլէրինին կէլմէսի իճրասը լիւզում իտէ, Ֆրանսըզ ժէնէրալլար թարաֆընտան քարար թէթթապիր իթթիխազ օլունմուշ տուր:

Ռօմա, 16 մայիս

Մ. Սէլլա, մէճլիսի մէպուսանըն տաղըլմասընը թալէպ իտէր իտիյօր:

ԱԺԱՆՍ ՌԷՕՅԹԸՐ

—

Լօնտրա, 17 մայիս

Գու կիճէ եարը կիճէտէն պիր աղ սօնրա, Լիվըրբուլ բօյիս մէրքէզինին պիւյիւք գափուսընտան տինամիթ պարութու իլէ տոլու պիր չիչէ աթըլմըշ իսէ տէ, պէրէքէթ վիրօին քի ճամլըրը գըրմագտան ղայրի նէթիճէյի մուճիպ օլմամըշ տըր:

Բէթրէսպուրկ, 17 մայիս

Ժէնէրալ Սղօպէլէֆ տուն աղշամ պուրատա վաֆաթ էթմիշ:

ՄԻՒԹԷՆԷՎԻՅԷ

—

Գու կիւնքի Փարտա կէօրիւլէն հավատիսլէր տիր.

Մէսէնճըրըն վիրտիկի մալումաթա պաքըլըրսա, էվվէլքի կիւն Եունան մէպուսլարի իչին աղըր իճթիմա իտիլմիշ տիր: Լաքին Օսմանլը մուրախասսալարը, իւչ իճթիմաատ արզ իթմիշլէրի աճէրըմ թէքլիֆի կէրի ալմասա հէնուզ մէշղուլիյէթ աբաղ իթմէմիշ օլտուղլարընը պէեան իտիքլէրինտէն, մէզքիւր իճթիմատըն հիչ պիր նէթիճէ չըգմամըշ տըր: Հալ պու քի տիւնքի մէճլիսատէ, բիվամէթէ կէօրէ, Սէրվէր բաշա մէզքիւր աէօրըմ թէքլիֆի կէրի ալմըշ տըր:

Մ. Կօշէն բաշար կիւնիւ հուզուրը Շահանէյէ չըգարըլըրտան, Եունան մէպուսլարի հազրընտա միւլագաթ վուգու պուլտուղու ռօնին օլունմագտա տըր:

Բազար կիւնիւ Արմանիա սէֆիրի վէ հէյէթի սէֆարէթ, սէրայտա պիւյիւք պիր ղեաֆէթտէ տաւէթլու պուլունմուշ տուր, գօնթ Հաղըֆէլտին թէսհիլաթըն օլան պիր ուզուն պատա իշտէ մէզքիւր սէֆիրի ազիմէթ ստրեթլարընտա ճընաս, Մէճլիսի թէրտիպ օլունան Օսմանլը մուրախասսալարըն հուզուրը տա պուլունմուշ լարըյտըր: Օսմանլը մուրախասսալարի մէշղուլիյէթընտա կէրիյէ գալմամըշ օլտուղու, թալըգըղըլը մոսալէհանէ նէթիճէ օլունմուշ տիր:

— Գու կիւնքի Մէսէնճըրտա օգունտուղընա կէօրէ, տիւնքի կիւն Եունան մէպուսլարի իչին տահի սէֆէրա վէ Օսմանլը մուրախասսալարընտան մուրէքքէպ օլարագ, աղը օլունան մէճլիսատէ, թալիպէ մուտաֆէանէթէ պիր իթիլաֆ հասըլ օլամամըշ վէ մէճլիսի մէշղուլիյէթէ կէօրէ պիր մէխաճըէի թէչթըրէղէ մուճիպ օլմագտա տըր:

— Եինէ մէզքիւր ղազէթանըն պու կիւնքի նիւսխասընտա եազըլտըղընա կէօրէ, Ֆրանսանըն Թունուսա պէյլիքինէ խիմայէթ թէսիսի մաղսատէ պուլունտուղու, թէահհիւտ իթմէք իստէտիքլէրի ճիհէթլէ Պապ Ալիյէ հաղգընտա նօթա, Ֆրանսանըն Թունուս պէյինին քէնտի արզուսը իլէ պիր մուահէտէ թէքլիֆ իթմիշ վէ Պապ Ալիյէ ճէվապի արզ իլէ վէրիլմէք իստէնիլէրէք պէյի իյջապ իթթիրտիքի, Թունուսա Պապ Ալիյի հաքքընտա թէսիր իտէճէք պիր պէեանը խիթամ պուլմուշ տուր:

— Իսթանպօլ ղազէթասընտա օգունտուղընա կէօրէ, պուհտան էհալիթ միւթթաղիլին թօղրուտան թօղրուեա խարիճիյէ նեզարէթի իլէ մուխապէրէ իթմէքլիք, Պապ Ալիյէ թէքլիֆ իտիլմիշ վէ պու պապտա իճրայի թէսիր իթէճէք ալէյհտարլարը, Թունուս պէյինին հուզուրը տա ճէվապլարըլ սիւրատլէ վէրիլմէսինին օրտանտա թութուլտուղու ղայրի մէմնունիյէթլէ պէեան օլունմուշ տուր:

— Պանգ Նօրիօնալ նամ Եունան պանգասը իսթիգրազըն պիր գըսմընտա 70,000 ֆրանգլըգ պիր իքրամիյէ, Զարիֆի գումպանեասընա խասայէթ իլէմիշ տիր:

— Էրէյլի մասէնինին, մաէնճիլէրտէն թէշէքքիւլ իտէն պիր շիրքէթէ իհալէ օլունաճաղը իշիտիլիյօր:

— Զըգան ճըմաս իրթէսի կիւնիւ Բանկալթըլը ալ-քինէլէրինտէն մութէպէր պիր Հայ ֆամիլեասընտան եիկիրմի եաշընտա պիր գըզ իլէ էյի եաշընտա պուլունան վալիտէսի, եէմիշ օլտուղլարը պէլիրսիզ պիր շէյտէն ղէհիրլէնէրէք, աղ գալտըն բաշլըր «դըշտա» էօլէճէք իքէն, պէրէքէթ վէրսին վաղթինտէ լազըմ կէլէն միւտաավատէ իճրա օլունմալարը ճիհէթլէ գուրթուլմուշլար տըր:

— Լօրտ Տըֆըրինին Տէրսաատէթ Ինկիլթէրրա սէֆարէթինէ նագլօլունմագ իղէրինէ, պէյլ ուսուլ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի ճանիպինտէն Պապ Ալիյէ մուվաֆագաթ թալէպ օլունմըշ, մուաֆաթաթըն սօնրա նամէ, տիւնքի կիւն կէլմիշ տիր:

— Էվվէլքի կիւն Եունան մէպուսլարի իչին, Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ վուգուլու մուքապիլ օլան իճթիմա, Օսմանլը մուրախասսալարընըն հազըր պուլունմամըշլարընտան նաշի վուգու պուլամամըշ, վէ պու քէյֆիյէթին սէֆէրլէրի, սէֆէրայի էճնէպիյէ թարաֆընտան չըֆազէն Պապ Ալիյէն իսթիֆսար իթտիրիլմիշ տիր:

— Տիւնքի Իսթանպօլ ղազէթասը, Պապ Ալիյին Թունուս վալիսինի աղլ իթմիքլիքի եազմըշ իսէ տէ, պու կիւնքի Վագըթ ղազէթասը իշպու խապէրի քիւլլիյէն ճէրհ ու թէքզիպ իտիյօր:

— Տիւնքի կիւն Օսմանլը մուրախասսալարընը սիւֆէրա եինէ իճթի-

մա իթմիշ, Եունան մուրախասսալարը տայիր մուզաքէրէսինէ տէվամ իթմիշլէր տիր:

— Պալաթատտա թէլէկրաֆլարը ալընան խապէրէ կէօրէ, վէբա իլլէթինին համաթ օլունտուղու եէրլէրտէ, վէպա իշթիտատընտան Լօնտրա, Նէճէֆ, Ֆրանսա թեւրնատ ահօլըրը տաայիր եապոլմագ իչիւն թէդապիր աալիյէնին իթթիխազ օլունմասը, 56 նաֆէր Եունանիստան, վէ Իչքու շէհրինին պու գըսըմլարը իչրասընտա տէրտ մէշղուլ իքէն Եունան մէճլիսինիտէ ...

— Տօքթօր տէրեօրէ ղազէթանըն 6 Թարիխլի նիւսխասընտա Եունան Քօլօնիսինին, Զաքըրը գարըհէտէ Եունանիստանա թէսլիմ իտիլէճէք ... ալաճաղը շայիատըր:

— Նէյճէն ճըմաս իրթէսի կիւնիւ, սաաթ թէօրթ գարարլարընտա, իւչ թօրթ նէֆէր Հայ էլթարըլար Զաղլար ճարշըսը... իքէն, տուրալ ճիլիմէ թէսատիւֆ իտէրէք, օրատան կէչմէքտէ օլան պիր գըզ չօճուղունու ալըպ գաչմըշ, վէ պու ալաճաղը Հայլարըն ալ պատանաբ ճիհէթինէ պու պալըլ... սօնրա պատարաբ ... պիր պուրատա...

— Չարշամպա կիւնիւ, սաաթ 4 բուխուլ ...

ԹՈՒՆՈՒՍ

—

ՌԷՍՄԻ

—

(Մատամը նեզարէթի խարիճիյէտէն Լօնտրա, Բարիզ, Բէթրէսպուրկ, Վիէննա, Պէրլին վէ Ռօմա սէֆարէթլէրինէ եազըլան թէլէկրաֆնամէնին սուրէթի տիր.)

Թունուստա զուհուրա կէլէն ֆուգուլատէ մուհասէպէթլէրտէ Պապ Ալինին եէքանէ միւթէմէլլիքէյի տէվլէթի Ալիէտէն պուլունան Թունուս էյալէթի իւզէրինտէքի հուգուգը բամիլէյի հիւքիւմանիի իւզէրինէ պինաէն, միւքիլէնին ճիհէթէն նազարը տիգգաթէ ճէլպ իթմէքտէ թէնզիլի գասըր իթմէմիշ տիր: Թարաֆէյնէ պէրատ մէմնունիյէթ վէ միւկէաքիա օլան հուգուգու մէզքիւր ալէյհինէ պիր ինդիլապ Պապ Ալիյէն իճրա վէ ալէլուսուլ տէվլէթլէր Թարաֆընտան իշարա օլունմուշ տուր: Ֆրանսըզ ասքէրլէրինին Թունուսա տախիլ օլմալարը, Ֆրանսանըն մէնաֆիի իլէ թէվֆիգ իթմէք, վէ պու սուրէթլէ Թունուս գապիլիյէթէն պաշլըլըլարըն պատարագ պուլուն թէսիր իտէրէք, հէր նէ գատար Թունուս մէմուրլարը, մէմնուն գալմըշ իսէլէր, Ֆրանսա ճէհէթինտէն պիր թուրլու իճաբ իթմէյէճէք հալէ կէլտիքլէրինտէն, ֆէվգալատէ ֆէվգ կիւնէ հուքիւմէթի քէնտի մուստագիլլ օլմաղըն իշթէմալ իթմէքլիքի, Ֆրանսա ճիհէթինտէն թարաֆտար պու գատար պուլունմուշ տուր: Սիւր պինաէն տէվլէթի Ալիէնին սահիպ հուգուգ պուլունտուղու Թունուս գիթասընտա պիր գըլըճ սիւլէյման թէբրինաթը պիւյիւք պիր ճէսարէթէ ճիւրէթ իտիլմէսի ... պուլունմուշ լարըտըր:

Տիւրլիւ թարաֆտան վաքի օլան իտտիաներ ...

Ալի իլէ հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէթ պէյինինտէ սուլհէն պիր իթթիֆագ հուսուլ իթմէք թալէպինտէ պուլունմուշ տուր:

Տիւրլիւ թարաֆտան վաքի օլան իտտիաներ ... օլան Ֆրանսըզ ասքէրլէրինին Թունուսա ... մէմլէքէթի Ֆրանսայա թէսլիմ իտէճէք, մուահէտէ ... Պապ Ալիյէ ... Թունուս էյալէթինին ... տէվլէթի Ալիէնին ...

մէշրուտաթ զիր ու զէպէր (այթ խութ) իտէն, վէ հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին մուահէտաթ իլէ մուսատտագ թէմամիյէթի միւլքիյէսինէ, վէ հուգուգը մէվթուբինէ խալէլ աղըր իրաս իլէճէք իշպու ահտնամէյի քէնտի ճէրհ ու ճիւրի ... մէզքիւր քէյֆիյէթ տահի պու ... Պապ Ալի, ահտնամէյի մէզքիւրուն մաճիլ... ահտնամէյի մէզքիւրէ ... քաստինինինտէ պուլունտուղունու իրատ իթմիշ ... Պիւյիւք Բաղըշահըն մաթլուպ պուլուն ... Թունուսուն ... Ֆրանսանըն ... վէ ...

Իշպու բրօթէսթօնամէյի, խարիճիյէ նազըրը հազրէթլէրինէ բէ-մէն վէ գօթէ կէլիրտէ բուրուն թէպլիղ իլէմէնիզ միւթէմէննա տըր:

* *

Թուրինիւն նեզարէթինտէն 10 մայիս 1880 Թարիխլի, Բարիզ, Լօնտրա, Վիէննա, Պէրլին, Բէթրէսպուրկ վէ Ռօմա սէֆարէթի Սէնիյյէլէրինէ իրսալ օլունան թէլէկրաֆըն թէրճէմէսի տիր.

Միւթէմէլլիքէի Շահանէ Թունուսուն էվվէլքի մուհարէպէտէ ահտնամէ վէ ֆրանսըզ իթթիֆաքէն ճէլպ օլունմուշ իսէ Թունուս գապիլիյէթինտէն պագրլարընտա Ճէզայիր ճէհէթինտէ վուգու պուլան թաարուզաթ իւզէրինէ, Թունուս մէմուրլարը միւթէճաէվիզլէրի թէկիպ հավալէ իմկիան պուլունաճաղը ... իքէն, հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէթին ... վէ պու սուրէթլէ կէլէճէք պիր ... Թունուսուն մէմուրինին Պապ Ալինին ... Թունուսուն մուսթագիլլ օլտուղու ... մէշրու ... Պապ Ալի ...

Թունուսուն մէմուրինի իւզէրինէ ... Թունուսուն էնճէճէք ... հաղլարը ... Թունուսուն ...

Թունուսուն մէմուրինի ... վէ միւթէահհիտ ... Պապ Ալինին հուգուգու ...

Թունուսուն մէմուրինի ...

Թունուսուն ... Պապ Ալի ...

Թունուսուն ... կիւնէ գատար ալէյհինէ տէվլէթ ...